

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Inatsisartutloven har til formål at forebygge de negative virkninger, som tobak og tobakserstatninger har på befolkningens sundhed. Formålet med inatsisartutloven er endvidere at udbrede nikotin- og tobaksfrie miljøer med henblik på at forebygge sundhedsskadelige effekter af nikotin- og tobaksrøg samt forebygge, at nogen ufrivilligt udsættes for nikotin- og tobaksrøg. Ved den seneste befolkningsundersøgelse fra år 2018 viste det sig, at 52 % i alderen 15 år eller ældre ryger dagligt. Tobaksrøg, som inhaleres, indeholder tusindvis af kemiske forbindelser. Heriblandt partikler, som indeholder kræftfremkaldende tjærestoffer og nikotin. Nikotin er en naturlig giftig væske fra tobaksplanten og er et af de mest afhængighedsskabende stoffer, som kendes i verden. Rygning og brug af andre former for tobak øger risikoen for en lang række tilstande og sygdomme, herunder lungekræft og flere andre kræftformer, kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL), hjertekarsygdomme, type 2 diabetes, leddegigt samt multisygdom og tidlig død¹. Brug af tobak er én af de alvorligste forebyggelige risikofaktorer, når det kommer til befolkningens sundhed.

Dette forslag har til formål at fremme befolkningens sundhed og forebygge de negative virkninger, som brug af nikotin og tobak har på befolkningens sundhed. Dette gøres ved at indføre forebyggende foranstaltninger således, at bl.a. forbruget af nikotin og tobak mv. kan mindskes. Der er en stor gevinst for samfundet samt for den enkelte borgers livskvalitet ved forebyggelse af rygning. Det er dokumenteret, at strukturelle tiltag virker, dels når det handler om at få borgere til at stoppe med at ryge, dels når det handler om at forebygge rygestart hos unge. Forslaget har derfor til formål at skabe rammer, som beskytter alle borgere mod de veldokumenterede skadevirkninger fra nikotin og tobak.

1.1. Baggrund og formål med forslaget

1.1.1. Formål

Forslaget er udarbejdet med det formål at indføre yderligere strukturel forebyggelse på rygeområdet. Det har til hensigt at skabe sundhedsfremmende rammer, som understøtter det forebyggelsesarbejde, som Paarisa udfører i partnerskab med kommunerne under Inuuneritta III, pejlemærke fire, med det formål, at alle børn skal have trygge og gode opvækstvilkår, hvor de beskyttes mod vold og overgreb og ikke skades af rusmidler og tobak. Forslaget skal forebygge, at borgerne skades af tobak. Derudover har forslaget til formål at beskytte børn og personer, der aktivt har valgt ikke at bruge nikotin og tobak, mod nikotin- og tobaksrøg. Beskyttelsen afgrænser sig til offentligt tilgængelige rum, da tiltag mod nikotin- og tobaksrøg i det offentlige rum er en meget

¹ Sygdomsbyrden i Danmark — risikofaktorer. Sundhedsstyrelsen 2022.

omkostningseffektiv intervention, som dels beskytter ikke-rygere mod nikotin- og tobaksrøg, og herudover medvirker det til at ”afnormalisere” brugen af nikotin- og tobak, hvilket medvirker til at motivere nuværende rygere til at forsøge rygestop². Forslaget skal skabe rammerne for at understøtte beskyttelse af borgerne imod helbredsmæssige negative konsekvenser af nikotin- og tobaksbrug. En person skal beskyttes imod ufrivillig nikotin- og tobaksbrug. Det er dette forslags intention at støtte denne beskyttelse ved hjælp af sundhedsfremmende rammer, såsom forbud mod nikotin- og tobaksbrug i offentligt tilgængelige lokaler. Forslaget har ikke til formål at krænke personer, der aktivt har valgt at ryge, men at respektere borgernes beskyttelse.

Forslagets primære målgruppe er børn og unge. Tidlig rygedebut øger risikoen for at udvikle tobaksrelaterede sygdomme som hjertekarsygdomme, respiratoriske lidelser, og en række kræftformer og fører desuden til en øget nikotinafhængighed, der vanskeliggør rygestop. Derfor har tidlig rygedebut også afgørende betydning for rygeadfærd i voksenlivet. Størstedelen af personer, der ryger eller tidligere har røget, begyndte at ryge regelmæssigt, inden de fyldte 18 år³. Forskning har vist, at tobak er specielt sundhedsskadeligt for børn og unge, idet de biologisk ikke er fuldt udviklede endnu. Rygning blandt børn og unge har ligeledes en tæt sammenhæng med andre typer af sundhedsskadelig adfærd. I flere undersøgelser af unges livsstil og dagligdag ses der en sammenhæng mellem brugen af nikotin- og tobak og forbruget af alkohol og narkotika.

Befolkningsundersøgelsen i Grønland fra 2018 viser, at den største andel af daglige rygere fandtes blandt de unge mænd i alderen 15-24 år, hvor 58 % angav, at de ryger dagligt. Andelen af kvinder i samme aldersgruppe var 52 %. Den næststørste andel af dagligrygere var aldersgruppen 25-34 år, hvor 57 % af både mænd og kvinder er dagligrygere. Fra skolebørnsundersøgelsen blandt elever i 5.-10. klasse ved vi, at 13% af de 11-12-årige børn i 2022 angav, at de ryger⁴. Herefter stiger forekomsten, og blandt de 15-17-årige skolebørn angav 46% i 2022, at de ryger. Blandt de 16-årige var der i 2022 32%, der angav, at de ryger dagligt. Derfor er formålet med nærværende forslag at inkorporere langsigtede strukturelle, forebyggende tiltag målrettet børn og unge.

1.1.2 Baggrund

Naalakkersuisut har haft et længerevarende fokus på at nedbringe andelen af rygere i befolkningen. Formuleringen og tanken om ”det sunde valg” er hentet fra folkesundhedsprogrammet for 2013 – 2019, Inuuneritta II. Nærværende forslag understøtter målene i folkesundhedsprogrammet, hvori sundhed ses som det gode liv, og hvor målsætningen derfor er at øge befolkningens livskvalitet igennem forebyggelse af livstilssygdomme. Inuuneritta II har bl.a. rygning som indsatsområde, og dets handleplan for forebyggelse af rygning fra 2017 arbejder hen mod et mål om at begrænse andelen af rygere, med fokus på, at børn og unge ikke skal begynde med at ryge. I henhold til

² WHO report on the global tobacco epidemic, 2023: protect people from tobacco smoke. Executive summary.

³ §RØG – En undersøgelse af tobak, adfærd og regler Udvalgte tendenser 2022, rapport 4. Statens Institut for Folkesundhed.

⁴ HBSC Greenland 2022. Rapport under udgivelse.

tallene i ovenfor nævnte afsnit går udviklingen i den forkerte retning, da det er blandt unge mænd i alderen 15-24 år, at den største andel af dagligrygere findes.

I 1993 var 68 % af befolkningen dagligrygere. Selvom andelen var faldet til 52 % da det blev målt i den seneste befolkningsundersøgelse i 2018, er det fortsat over halvdelen af befolkningen, der ryger⁵. Til sammenligning med de øvrige nordiske lande er det i Island 7% af mænd og 8% af kvinder i alderen 15+ år der ryger dagligt, på Færøerne er 25% af mænd og 17% af kvinder dagligrygere, i Danmark er 15% af mænd og 11% af kvinder dagligrygere, i Sverige er 10 % af mænd og 9% af kvinder dagligrygere, i Norge er 9% blandt både mænd og kvinder dagligrygere, og i Finland er 14% af mænd og 11% af kvinder dagligrygere⁶. Grønland er således det land i Norden, der har den højeste andel af borgere, der ryger dagligt, og der er samtidig langt ned til Færøerne, som har den næsthøjeste andel af dagligrygere. Derfor har forslaget til hensigt at begrænse antallet af borgere, der skades af nikotin- og tobak ved hjælp af strukturel forebyggelse. Der er sket en opstramning i forebyggende tiltag ved hjælp af internationalt anerkendte forebyggende foranstaltninger. For foranstaltningernes nærmere indhold, se afsnit 2. hovedpunkter i forslaget.

1.1.3 Hovedlinjer i lovforberedelserne

Forslaget har i en tidligere version været sendt i høring, og høringssvarene hertil har bidraget til lovarbejdet.

1.1.3.1 Juridisk tomrum for e-cigaretter

I forbindelse med forberedelserne til dette forslag blev forskellige modeller for regulering af e-cigaretter undersøgt. Forud for dette forslag har e-cigaretter ikke været regulerede eksplicit i sundhedslovgivningen. Der var således et juridisk tomrum. E-cigaretterne blev solgt, men der blev ikke ført nogen kontrol med dem. E-cigaretter faldt ikke ind under tobakslovgivningen, medmindre den anvendte væske var udvundet af tobakspflanter, hvilket betød, at der ikke eksisterede et hjemlet forbud mod at sælge e-cigaretter til børn og unge under 18 år. Da e-cigaretter særligt appellerer til børn og unge⁷, er det essentielt at udfylde dette juridiske tomrum.

I EU og således også i Danmark er e-cigaretter lovlige, både med og uden nikotin. Både selve e-cigaretten og e-væskerne er underlagt strenge sikkerheds- og sundhedsmæssige krav før, at de må markedsføres i EU. Dette skyldes, at der har været eksempler på, at elektronikken ikke har levet op til en vis sikkerhedsmæssig standard, således at e-cigaretten har eksploderet, mens forbrugeren

⁵ Befolkningsundersøgelsen i Grønland 2018. Levevilkår, livsstil og helbred. Statens Institut for Folkesundhed, SDU 2019.

⁶ Sundhedsstyrelsen, 2020. Danskernes rygevaner 2020; Terveysten ja hyvinvoinnin laitos, 2020.

Tupakkatilasto 2020; Statistisk sentralbyrå, 2022. Røyk, alkohol og andre rusmidler; Folkhälsomyndigheten, 2018.

Bruk av cigaretter, snus och e-cigaretter i den vuxna befolkningen; Directorate of Health Iceland, 2018. Surveillance of Determinants of Health; Statens Institut for Folkesundhed, 2016.

⁷ WHO report on the global tobacco epidemic, 2023: protect people from tobacco smoke - World Health Organization 2023

anvendte den. Derudover er der meget stor forskel på e-væskerne. Væskerne indeholder forskellige mængder nikotin. For højt indhold af nikotin kan forårsage nikotinforgiftning. Derudover har forskning vist, at nogle af væskerne indeholder flere forskellige sundhedsskadelige stoffer.

På Færøerne må e-cigaretter og væsker hertil kun sælges igennem apoteket. I flere asiatiske lande og i nogle amerikanske stater er salg af e-cigaretter ulovlig. Nogle lande har ligesom Grønland endnu ikke reguleret e-cigaretter. De lovgivningsmæssige forskelle kan skyldes, at e-cigaretter først blev introduceret på verdensmarkedet i år 2003 og har vundet indpas i forskellige lande på forskellige tidspunkter. De blev oprindeligt introduceret som et sundere alternativ til rygning og som et rygestoptilbud i stil med nikotin tyggegummi. På grund af e-cigaretternes forholdsvis korte tid på markedet har der været uvished om e-cigaretternes sundhedsskadelige virkninger. I år 2019 udkom WHO med en rapport, Global tobacco epidemic, hvor det endeligt konkluderes, at der ikke er videnskabeligt belæg for, at e-cigaretter har effekt som rygestoptilbud. De kan således ikke ligestilles med bl.a., nikotinerstatning eller andre videnskabeligt underbyggede metoder til rygestop. Naalakkersuisut har anmodet Lægemiddelkomitéen i Grønland om at tage stilling til, hvorvidt e-cigaretter er lægemidler på lige fod med nikotintyggegummier. Dette fordi det i henhold til den grønlandske sundhedslovgivning er Lægemiddelkomitéen, der godkender lægemidler i Grønland. Lægemiddelkomitéen vurderer, at e-cigaretter ikke kan betegnes som lægemidler.

Naalakkersuisut har som følge af ovenstående valgt at følge WHO's anbefaling om at forbyde e-cigaretter. Dette skyldes, at forslaget primære målgruppe er børn og unge. Markedsføringen af e-cigaretter har udviklet sig fra værende et rygestoptilbud til at appellere til børn og unge. Selve e-cigaretten kan købes i mange forskellige former og farver, og e-væskerne kan købes i mange forskellige smage, såsom chokolade og frugt, mens røgen kan have farvende egenskaber.

1.1.3.2 Inddragelse af interessenter fra branchen

Der blev forud for forslaget høring afholdt et dialogmøde med interessenter fra branchen. Dialogmødet blev afholdt med henblik på at inddrage branchen i fælles strukturelle løsningsforslag. Det er for Naalakkersuisut vigtigt at inddrage branchen i et samarbejde omkring fælles løsningsforslag i forbindelse med forebyggelse af rygning.

Interessenter fra branchen er blevet inddraget med det formål at implementere sundhedsfremmende arbejde, som understøtter det forebyggelsesarbejde som er iværksat af Naalakkersuisut under Inuuneritta III, med det formål, at der i samarbejde med branchen arbejdes for, at alle børn skal have trygge og gode opvækstvilkår, hvor de beskyttes mod vold og overgreb og ikke skades af rusmidler og tobak.

1.1.3.3 Inddragelse af Paarisa i det lovforberedende arbejde

Det har for forslaget udarbejdelse været vigtigt at inddrage forebyggelsesafdelingen, Paarisa, som er placeret i Socialstyrelsen.

Strukturel forebyggelse kan ikke stå alene, og det er derfor essentielt, at der samtidig er en målrettet og langsigtet forebyggende indsats på tværs af sektorer. Økonomisk Råd har i sin rapport, Grønlands økonomi, fra 2019, fremhævet den store andel af befolkningen, som ryger. I rapporten peges der på, at forebyggende indsatser målrettet de mest udbredte livsstilsygdomme vil gavne folkesundheden og lette presset på sundhedsvæsenet. Rygning vurderes som værende et af de mest presserende indsatsområder ifølge rapporten.

Paarisa har igennem Inuuneritta haft stort fokus på rygning og forskellige indsatser. Der nævnes blandt andet en mangel på rygestoprådgivere i kommunerne, jf. Statens Institut for Folkesundheds rapport: "Kortlægning af rygestoptilbud". Da det er essentielt, at der er rygestoprådgivere til rådighed for lokalbefolkningen, blev det diskuteret, om Allorfik skulle udbyde rygestoprådgivning

Yderligere punkter blev diskuteret med Paarisa:

- Forhøjelse af afgifter på tobak.
- Udarbejdelse af en standard rygepolitik samt vejledningsmateriale til ledere.
- Afskærmning af tobaksvarer.
- Neutrale og standardiserede cigaretpakker.
- Oplysningskampagner.
- Udendørs rygefaciliteter.

1.1.3.4 Inddragelse af andre aktører

Forslaget har været i intern præhøring hos Landslægeembedet, som har fremhævet de negative virkninger, nikotin har. Nikotin er afhængighedsskabende og har helbredsmæssige konsekvenser. Dette har været vigtigt i forbindelse med diskussionen af de sundhedsskadelige effekter af snus uden tobak, men med nikotin.

Derudover er sundhedsvæsenet blevet inddraget i det lovforberedende arbejde.

Endvidere har det i det lovforberedende arbejde været diskuteret, hvorvidt der skulle indføres et krav om en tilladelse til salg før, at lovligt salg af tobaksvarer kan finde sted. Lignende findes i Inatsisartutlov nr. 35 af 23. november 2017 om alkohol, hvor der kun må sælges eller udskænkes alkohol ved gyldig bevilling. Formålet med et krav om tilladelse var at styre rammerne omkring salget. Derudover kunne der indføres sanktionsmuligheder i form af midlertidig inddragelse af tilladelse, såfremt salgsstedet f.eks. gentagne gange solgte stykvisse cigaretter eller tobaksvarer til børn og unge under 18 år.

I lov om alkohol er det kommunerne, der udsteder bevillingerne, hvorfor det også skulle være kommunerne, der skulle tildele tilladelse til salg af tobaksvarer. Kommunerne er i lovforberedelserne blevet hørt om, hvorvidt en sådan bestemmelse ville være hensigtsmæssig i forbindelse med forfølgelse af det opstillede formål. Dette blev af kommunerne ikke vurderet hensigtsmæssigt.

2. Hovedpunkter i forslaget

Forslaget er først og fremmest en sammenskrivning af gældende ret: Landstingsforordning nr. 10 af 14. november 2004 om tobak og sikring af røgfrie miljøer, samt mærkning af tobaksvarer og Inatsisartutlov nr. 15 af 26. maj 2010 om forbud mod rygning. Nærværende forslag viderefører derfor gældende ret i dets hovedindhold herunder røgfrie miljøer, forbud mod salg af tobaksvarer til unge under 18 år, reklameforbud mod tobaksvarer og tydelig mærkning af tobaksvarer om farerne ved anvendelsen af tobaksprodukter.

De nordiske landes arbejde med tobakskontrol tager udgangspunkt i Verdenssundhedsorganisationens (WHO) rammekonvention om tobakskontrol (rammekonventionen) fra 2003. Rammekonventionen er verdens første folkesundhedstraktat. Den indeholder evidensbaseret viden om de mest effektfulde initiativer og indsatser i forbindelse med forebyggelse af rygning. 181 lande har tiltrådt rammekonventionen, heriblandt Danmark og Island. Grønland har ikke tiltrådt rammekonventionen, men ved udfærdigelsen af nærværende forslag er der hentet inspiration fra rammekonventionen. Det følger bl.a. af rammekonventionen, at de lande, som har ratificeret konventionen, forpligter sig til at beskytte børn og unge mod eksponering af tobak.

WHO anbefaler at arbejde ud fra konceptet MPOWER⁸ for at efterleve rammekonventionen om tobakskontrol. Det omfatter 6 evidensbaserede tiltag for at reducere brug af tobak og beskytte borgerne mod skadevirkninger fra tobak og nikotin:

M: Monitor tobacco use and prevention policies. (Monitorere tobaksbrug og forebyggelsestiltag)

P: Protect people from tobacco smoke. (Beskytte mennesker mod tobaksrøg)

O: Offer help to quit tobacco use. (Tilbyde hjælp til at holde op med at bruge tobak)

W: Warn about the dangers of tobacco. (Advare om helbredsskaderne ved at bruge tobak)

E: Enforce bans on tobacco advertising, promotion and sponsorship. (Håndhæve forbud mod tobaksreklame, -markedsføringsaktiviteter og -sponsorering)

R: Raise taxes on tobacco. (Hæve skatter og afgifter på tobak)

Disse 6 punkter kan bruges som en målestok for implementeringen af dette forslag samt øvrige forebyggelsestiltag målrettet tobak. Det er dog ikke alle 6 punkter, der er implementeret i forbindelse med fremsættelsen af dette forslag.

Derudover er der i forslaget indarbejdet følgende nye tiltag:

2.1 Forbud mod E-cigaretter

Først og fremmest var det essentielt at regulere e-cigaretter og dertilhørende e-væsker. Disse var før udarbejdelsen af nærværende forslag ikke regulerede i sundhedslovgivningen, hvorfor der ikke var

⁸ WHO report on the global tobacco epidemic, 2023: protect people from tobacco smoke - World Health Organization 2023

mulighed for at føre kontrol med produkternes indførsel til og salg i Grønland. E-cigaretter bliver forbudt, da der er flere sundhedsskadelige elementer forbundet med e-cigaretten. E-cigaretten er forholdsvis ny på markedet. Den blev første gang introduceret på verdensmarkedet i år 2003. Den blev oprindeligt introduceret som værende et rygestoptilbud. Produktet appellerer til børn og unge, og derfor er e-cigaretten i dette forslag forbudt. Dertil kommer, at den tekniske sikkerhed ikke altid er optimal, da e-cigaretten ved overophedning kan eksplodere. Derudover kan e-cigaretternes e-væsker indeholde stoffer, som er meget sundhedsskadelige.

2.2 Forbud mod snus, skråtobak og tyggetobak (røgfri tobak)

Både snus og e-cigaretter adskiller sig fra konventionelle tobaksprodukter, såsom cigaretter, i forhold til indholdet og måden, de anvendes på. Snus er en type røgfri tobak, som anvendes i munden (oralt). Det fås i forskellige varianter, for eksempel som løs snus og portionssnus, i små teltigende poser. Snus indeholder, ligesom øvrig tobak, kræftfremkaldende stoffer og det afhængighedsskabende stof nikotin. Nikotin påvirker hjernen og nervesystemet, da det har lignende struktur til vigtige signalstoffer i kroppen. Afhængigt af snustype og producent kan der være forskel i indholdsmængden af nikotin. Snus bliver ofte omtalt som et mindre skadeligt alternativ til rygning, da brugen af snus ikke skader luftvejene og lungerne, ligesom konventionel tobaksrygning gør. Da der ikke er røg forbundet med brug af snus, påvirker det heller ikke omgivelserne omkring snusbrugeren. Men der er stadig en generel sundhedsrisiko ved at anvende snus. Snusbrug kan være medvirkende årsag til hjerte-kar-sygdomme og type 2-diabetes og kan øge risikoen for kræft i blandt andet bugspytkirtlen, mundhulen og spiserøret. Da snus anvendes i munden, kan det desuden give alvorlige skader på mundens slimhinder, tandkød og tænder. Det har ikke været lovligt at sælge og markedsføre snus i landene i EU siden 1992, men ved Sveriges indtræden i EU i 1995 fik landet forbehold for dette, og derfor er snus et lovligt produkt på markedet i Sverige.

2.2.1 Forbud mod nikotin produkter, som er produkter med nikotin beregnet til at ryge eller til oralt indtag, og som ikke er godkendte lægemidler, e-cigaretter, nikotin- eller e-væsker.

Forbud mod nikotin produkter er indsat for at imødekomme håndhævelsesproblemerne ved et forbud mod snus. Der kommer stadig flere tobaks/nikotinprodukter på markedet. Herunder er det nyeste såkaldte nikotinposer, som kan forveksles med snus, men som dog ikke indeholder tobak. Nikotinposerne indeholder dog mange andre stoffer sammenblandet med nikotin og oftest aromastoffer. Produktet indeholder under alle omstændigheder nikotin, hvilket er stærkt afhængighedsskabende og sundhedsskadeligt for børn og unges udvikling i blandt andet hjernen.

2.3 Forbud mod tilsætningsstoffer i form af aroma og farvende egenskaber

Forbud mod tilsætning af aroma, herunder mentol, er begrundet i et mål om at undgå, at børn og unge starter med at bruge tobaks- eller nikotinprodukter. Mentol er et af de mest brugte og genkendelige smagstilsætningsstoffer i tobak. Mentol har en lokalbedøvende virkning på bronkieslimhinden, som gør det lettere at inhalere røgen. Mentol har unikke kølende egenskaber, der hjælper med at maskere hårdheden og følelsen af irritation af tobak. Tilsætning af mentol

betyder derfor, at mange unge oftest starter med at ryge cigaretter med mentol, da det maskerer smagen af tobak. Derfor anbefaler WHO et forbud mod tilsætning af smagsstoffer herunder mentol i tobaksvarer. Smagsstoffer generelt har i undersøgelser⁹ vist, at de særligt kan tiltrække unge personer således, at de bliver afhængige af nikotin. Dette er også begrundelsen for forbuddet mod tilsætningsstoffer, der giver røgen farve.

2.4 Forbud mod at unge under 18 år forestår salg af tobaksvarer.

Med forslaget vil det ikke længere være tilladt for personer under 18 år at sælge tobaksvarer. Tobak er ikke en almindelig dagligvare og er forbundet med flere livsstilssygdomme. Bestemmelsen beskytter børn og unge mod håndtering og eksponering af tobaksvarer.

2.5 Forbud mod salg af cigaretter i mindre pakker end 20 stk.

Gældende ret indeholder et forbud mod salg af cigaretter stykvis. Det er oftest børn og unge, som køber stykvisse cigaretter, fordi de er billigere. Dette forbud udvides med nærværende forslag, idet det fremover kun bliver lovligt at sælge cigaretter i pakker med minimum 20 stk. og derover. Dette er efter anbefalinger fra Rammekonventionen for at beskytte børn og unge. Det er allerede forbudt i flere lande at sælge pakker med 10 stk. cigaretter.

2.6 Forbud mod anbringelse af tobaksvarer i et sted, der er synligt for kunderne

Med forslaget indføres restriktioner i forhold til synligheden af tobaksvarer. Der indsættes bestemmelse om forbud mod anbringelse af tobaksvarer i et sted synligt for kunderne.

Regulering sker således ud fra et ønske om generelt at gøre tobaksvarer mindre ”normaliseret”, især med henblik på at beskytte børn og unge mod uhensigtsmæssig påvirkning.

”Afnormalisering” af rygning er vigtig for at forebygge rygestart blandt børn og unge. Det er f.eks. vigtigt, at børn og unge færdes i røgfri miljøer. Indsatser for at forebygge rygning blandt voksne er også med til at forebygge rygestart hos børn.¹⁰

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

3.1 Offentlige indtægter

Forslaget forventes at medføre et fald i forbruget af tobaksvarer, særligt på længere sigt, og vil derfor bevirke et fald i det offentliges indtægter på afgiftssiden. Specielt i forbindelse med forbud mod snus, skråtobak og tyggetobak, som ifølge tobaksstatistikken i sidste 3 år (2021, 2022 og 2023) har givet en gennemsnitlig indtægt på 17,5 mio.¹¹ årligt. De nærmere negative økonomiske konsekvenser kan dog ikke med tilstrækkelig sikkerhed beregnes.

⁹ WHO report on the global tobacco epidemic, 2023: protect people from tobacco smoke - World Health Organization 2023

¹⁰ Forebyggelsespakke – Tobak, 2. udgave, Sundhedsstyrelsen, 2018

¹¹ Tobaksstatistik i 2023 – Grønlands Statistik

Det kan ikke udelukkes, at der i en overgangsperiode efter forslaget ikrafttrædelse vil ske en stigning i salget af de lovlige tobaksvarer, der vil reducere provenutabet fra forbuddet, da den persongruppe der pt. anvender de produkter, der med forslaget gøres ulovlige, muligvis vil vælge at anvende andre nikotinprodukter. Men da forslaget har til sigte at mindske antallet af nye forbrugere, der anvender nikotinprodukter, forventes det, at denne stigning er midlertidig og begrænset. Det fremgår af tobaksstatistik, at der er et stigende marked for netop disse produkter. Ikke desto mindre er det specielt disse produkter, som tiltaler de unge og medfører afhængighed, hvorfor forbuddet er indført.

En lavere andel af nikotinformbrugere vil forventeligt betyde færre borgere med nikotinformbrugsrelaterede sygdomme og dermed færre udgifter for sundhedsvæsenet på lang sigt på området. På nuværende tidspunkt er kræft den hyppigste dødsårsag blandt både mænd og kvinder, og især lungekræft forekommer hyppigt. Rygning er en veldokumenteret årsag til lungekræft, som er både en belastning for individet og omkostningstungt for det offentlige.

Et finsk studie¹² viser, at de gennemsnitlige offentlige udgifter for ikke-rygere er højere end for rygere set over en 27-årig periode, hvilket kan tilskrives, at rygerne både modtager pension i færre år og betaler tobaksafgifter. Studiet konkluderede, at rygning er forbundet med et moderat fald i sundhedsomkostninger og et markant fald i pensionsomkostninger på grund af øget dødelighed. Men når en opgjort pengeværdi for tabte leveår blev taget i betragtning, var den gavnlige nettoeffekt af ikke-rygning for samfundet større.

3.2 Rygestopstilbud

I forbindelse med udarbejdelsen af forslaget er der sket en drøftelse om etablering af et rygestopstilbud. Naalakkersuisut arbejder på nuværende tidspunkt for at etablere rygestopstilbud der kan understøtte forslaget intentioner.

Et sådan rygestopstilbud vil naturligvis medføre økonomiske konsekvenser, men indtil der er truffet beslutning om de nærmere rammer for sådan et tilbud, kan de økonomiske konsekvenser ikke opgøres.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget forventes at medvirke til at mindske forbruget af tobaksvarer. Dette vil påvirke salget af tobaksprodukter og resultere i en lavere omsætning for erhvervslivet relateret til disse produkter. Som beskrevet i afsnit 3, kan de konkrete negative økonomiske konsekvenser ikke beregnes med tilstrækkelig sikkerhed.

¹² Tihonen, Ronkainen, Kangasharu & Kauhanen, 2012: The net effects of smoking on healthcare and welfare costs

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Ifølge WHO er risikofaktorerne ved rygning kroniske sygdomme såsom kræft, lungesygdomme samt hjertekarsygdomme¹³. På verdensplan dør mere end 7 millioner årligt som en konsekvens af deres brug af tobak. Hertil kommer 1,3 millioner dødsfald forårsaget af ikke-rygere, der bliver udsat for tobaksrøg¹⁴. Tal fra Danmark viser, at hvert fjerde dødsfald skyldes rygning, og dertil kommer udsættelse for passiv rygning, som anslås at medvirke til 3 procent af alle dødsfald årligt. Da forekomsten af rygning er væsentlig højere her i landet end i Danmark, må andelen af tobaksrelaterede dødsfald også formodes at være højere herhjemme. Desuden er rygning årsag til mange tabte gode leveår, som ligeledes har betydning for, i hvor mange år borgerne kan deltage som sunde og aktive borgere i samfundet.

Forslaget indarbejder en række forebyggende foranstaltninger mod rygning. Det må derfor forventes, at forslaget medfører en reduktion af forbruget af tobaksvarer med dertilhørende forbedring af folkesundheden. Da e-cigaretter og e-væsker ikke har været direkte reguleret i sundhedslovgivningen i Grønland, har der ikke været kontrol med specielt e-væskers indhold. I sådanne e-væsker er det påvist, alt efter producent og mærke, at der er flere kræftfremkaldende og sundhedsskadelige stoffer. Nogle med et indhold af flere sundhedsskadelige stoffer end i konventionelle tobaksvarer.¹⁵

Som følge af ovenstående må man forvente en forbedring af folkesundheden i takt med, at færre personer ryger. Udgifter til behandling og pleje i sundhedsvæsenet af personer, der enten ryger eller har røget, udgør med al sandsynlighed en væsentlig ekstraudgift for Det Grønlandske Sundhedsvæsen. I Danmark var denne ekstraudgift i 2017 på 13.235 millioner kr. Heraf var 11.213 millioner kr. alene omkostninger til sundhedsvæsenet.

Det foreslåede forbud mod salg af nikotinposer kan potentielt have positive konsekvenser for miljø og natur. Brugte nikotinposer, som henkastes i naturen, antages at nedbrydes langsomt, på samme måde som cigaretskod. Nikotinen i poserne kan desuden have potentielt skadelige effekter på miljøet. Hertil kommer, at henkastede brugte nikotinposer udgør en forgiftningsrisiko for dyr, der forveksler nikotinposerne med noget spiseligt. Der findes således eksempler på nikotinforgiftning af hunde, som har ædt henkastede brugte nikotinposer.

De potentielle positive konsekvenser forudsætter dog, at brugen af nikotinposer ikke som følge af forbuddet erstattes af brug af filtercigaretter, idet henkastede skodder ligeledes antages at kunne have negative effekter på miljøet.

¹³ <https://www.who.int/topics/tobacco/en/>

¹⁴ <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/tobacco>

¹⁵ WHO report on the global tobacco epidemic, 2023: protect people from tobacco smoke - World Health Organization 2023

6. Konsekvenser for borgerne

Forslaget forventes ikke at medføre betydelige konsekvenser for borgerne. Forslaget vil skabe rammerne for at gøre det lettere for den enkelte borger at tage det ”sundere valg”, såfremt denne ønsker dette. Forslaget vil medføre øget beskyttelse af borgerne fra nikotin- og tobaksbrug, herunder ufrivillig udsættelse for nikotin- og tobaksrøg. Personer der ryger, har indskrænkede muligheder for at ryge i det offentlige rum.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Forslaget forventes ikke at medføre andre væsentlige konsekvenser.

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Forslag til Inatsisartutlov om tobaksvarer og tobakserstatninger har været i høring i perioden 1. maj 2024 med frist for høringssvar d. 24. juni 2024. Forslaget blev samtidig offentliggjort på høringsportalen.

Høringsbrev og lovforslag samt tilhørende bemærkninger er sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Samtlige departementer i Grønlands Selvstyre, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq, Qeqqata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Avannaata Kommunia, Styrelsen for Sundhed, Allorfik, Landslægeembedet, Politiet i Grønland, Rigsombudsmanden, Retten i Grønland, Grønlands Landsret, Børnerettighedsinstitutionen MIO, Alkohol- og Narkotikarådet, GIF – Grønlands Idrætsforbund, Neriuffik - Kræftens bekæmpelse i Grønland, Grønlands Erhverv, Pisiffik, Brugseni, KNI/Pilersuisoq og Nuuk Købmandshandel.

For høringsnotatet henvises til bilag 1.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til stk. 1

Bestemmelsen definerer anvendelsesområdet. Der er indsat en undtagelsesbestemmelse til godkendte lægemidler. Ved godkendte lægemidler forstås enhver lægemiddel der efter lægemiddellovgivningen er godkendt som et lægemiddel.

Lægemidler med nikotin-indhold kan eksempelvis være nikotintyggegummi, nikotinplaster eller medikamenter der efter lægemiddellovgivningen bliver optaget som lægemidler.

Lægemiddellisten er hjemlet i § 7, stk. 1, i Landstingsforordning nr. 1 af 12. maj 2005 om lægemidler, som ændret ved Landstingsforordning nr. 6 af 1. juni 2006.

Lægemiddellisten er offentliggjort på peqqik.gl

Til stk. 2

Ved fortolkning af bestemmelsens rækkevidde henvises der til forsvarsaftalen, herunder artikel 7.

Til § 2

Til stk. 1

Tobak er defineret som blade og andre naturlige, forarbejdede eller uforarbejdede dele af tobaksplanter (*Nicotiana*), herunder ekspanderet og rekonstitueret tobak. Det betyder at eksempelvis cigaretter, cigarer, cigarillos, cerutter, pibetobak og rulletobak er omfattet af definitionen.

Ekspanderet tobak er tobak, som har været igennem en proces, der har øget dets massefylde, hvilket betyder, at der skal anvendes mindre tobak pr. hjemmerullet cigaret. Rekonstitueret tobak er tobak, der består af restprodukter i form af støv og lignende, der fremkommer under produktion og pakning af tobaksvarer. Der er således tale om en form for genanvendelse af tobaksresterne.

Til stk. 2

Ved tobaksvarer forstås varer, som helt eller delvis består af tobak. Tobaksvarer skal efter bestemmelsen forstås i bred forstand, og det er derfor underordnet, om tobakken er genetisk modificeret. Det er således ikke afgørende for definitionen af en tobaksvarer, at indholdet består af tobaksplanten (*Nicotiana*). Såfremt produktets indhold er udvundet af en af tobaksplanterne i planteslægten *Nicotiana*, falder den ind under begrebet tobaksvarer. Det er ligeledes underordnet, om produktet er bestemt til at ryges, indsnuses, suttes eller tygges. Undtaget fra definitionen er godkendte lægemidler jf. § 1.

Til stk. 3

Tobakserstatning er et produkt med indhold af nikotin, der ikke er en tobaksvare, og som ikke er godkendt som lægemiddel efter lægemiddellovgivningen, samt udstyr, der er beregnet til at blive benyttet sammen med produktet.

Omfattet af stykket er blandt andet som udgangspunkt nikotinprodukter, som har et formål eller funktion som en tobaksvare.

Et forholdsvist nyt produkt på markedet er tobaksfri snus. Tobakserstatninger omfatter blandt andet såkaldte nikotinposer eller ”pouches” med indhold af nikotin, der hører under de tobaksfri snus.

Til stk. 4

Snus er bestemt til oralt indtag og oftest pakket i små poser, navnlig varer i portionsbreve eller porøse breve. Snus er traditionelt fremstillet af tobak. Dog kommer der til stadighed flere produkter på markedet. Nikotin er et naturligt stof fra tobaksplanten og er et af de mest afhængighedsskabende stoffer, som kendes i verden. Det er derfor af stor betydning, hvis produktet indeholder nikotin og uden betydning, om nikotinen er syntetisk fremstillet. Et forholdsvist nyt produkt på markedet er tobaksfri snus. Den tobaksfri snus indeholder ikke tobak, men nikotin, hvorfor en sådan vare ville falde ind under definitionen. Definitionen er dog undtaget af godkendte lægemidler, e-cigaretter og e-væsker.

Det er således en skønsmæssig vurdering, hvorvidt et produkt falder ind under definitionen snus. I vurderingen skal der lægges særlig stor vægt på følgende kriterier:

- Indeholder dele af tobaksplanten.
- Indeholder syntetisk fremstillet tobak.
- Tilsat nikotin.
- Er bestemt til at indtages oralt enten som et traditionelt tobaksprodukt eller en tobakserstatning.

Til stk. 5

E-cigaret, også kaldet elektronisk cigaret, er et produkt, som kan anvendes til forbrug af en nikotinholdig eller ikke nikotinholdig emission gennem et mundstykke. Der er forskellige typer e-cigaretter, som kan bl.a. bestå af en beholder med tobak eller væske, et varmelegeme og et batteri. Elektroniske cigaretter kan være til engangsforbrug eller genopfyldelige ved hjælp af en genopfyldningsbeholder og en genopfyldelig tank eller genlades med engangspatroner.

Med definitionen omfatter begrebet elektronisk cigaret ikke alene selve den elektroniske cigaret, men også dele af et sådant produkt i form af bl.a. en patron, en tank eller et batteri.

Begrebet elektroniske cigaretter omfatter foruden e-cigaretter også e-piber, e-cigarer og e-vandpiber og opvarmet tobak.

Det er således en skønsmæssig vurdering, hvorvidt et produkt falder ind under definitionen e-cigarett. I vurderingen skal der blandt andet lægges vægt på følgende kriterier:

- Er produktet fremstillet af tobaksplanten.
- Anvender produktet syntetisk fremstillet tobak.
- Er produktet tilsat nikotin.
- Er produktet bestemt til at ryges eller indtages enten som et traditionelt tobaksprodukt eller en tobakserstatning.

Til stk. 6

En e-væske er en væske eller juice tilsat forskellige stoffer, som kommer i en beholder, der er beregnet til at indsætte i en e-cigarett.

Når der skal foretages en vurdering af, om væsken er beregnet til at fordampes i en e-cigarett, skal vurderingen bygge på information om den faktiske anvendelse af væsken og en vurdering af produktets udseende og sammensætning set i forhold til andre tobaksvarer og tobakserstatninger. Det har ingen betydning, om produktet eller emissionen indeholder nikotin eller er nikotinfri.

Til stk. 7

Tyggetobak er en røgfri tobaksvarer, som udelukkende er bestemt til at tygges.

Tyggetobak kan forekomme både i løs form, i portionsbreve eller porøse breve. Tyggetobak i portionsbreve og porøse breve anvendes på samme måde som tyggetobak i løs form. Anvendes tyggetobak i portionsbreve og porøse breve derimod på samme vis som tobak eller tobakserstatning, der indtages oralt, vil produktet være omfattet af definitionen af snus.

Det afgørende for, om en tobaksvarer falder ind under definitionen af tyggetobak, er dermed, om tobaksvareren er bestemt til at tygges. Der stilles ikke krav om, at tobaksvareren skal tygges særligt hyppigt, for at der er tale om tyggetobak. Det er således ikke nødvendigt, at produktet tygges på samme vis som f.eks. tyggegummi.

Når der skal foretages en vurdering af, om tobaksvareren er bestemt til at tygges, skal vurderingen bygge på information om den faktiske anvendelse af produktet og en vurdering af produktets udseende, konsistens og sammensætning set i forhold til tobaksvarer, der indtages oralt.

Til stk. 8

Nasale nikotinprodukter er røgfri tobaksvarer eller tobakserstatninger, som kan forbruges via næsen. Det er derfor udslagsgivende for fortolkningen af bestemmelsen, hvis produktet indeholder nikotin, og uden betydning om nikotinen er syntetisk fremstillet. Det er naturligvis en skønsmæssig vurdering, hvorvidt et produkt falder ind under definitionen "nasalt nikotinprodukt". I vurderingen vil der blandt andet kunne lægges vægt på følgende kriterier:

- Er produktet fremstillet af tobaksplanten.
- Anvender produktet syntetisk fremstillet tobak.
- Er produktet tilsat nikotin.
- Er bestemt til at indtages via næsen.

Når der skal foretages en vurdering af, om tobaksvaren eller tobakserstatningen er bestemt til at blive indtaget via næsen, skal vurderingen bygge på information om den faktiske anvendelse af produktet og en vurdering af produktets udseende, konsistens og sammensætning set i forhold til andre tobaksvarer og tobakserstatninger.

Til stk. 9

Ved aroma forstås tilsætning af et eller flere tilsætningsstoffer, herunder aromastoffer, der giver en smag eller duft af andet end tobak. Herunder frugt, krydderier, urter, alkohol, slik, mentol, vanilje m.v. Aroma er ofte en karakteristisk, gennemgribende og normalt behagelig eller krydret lugt, der bl.a. medvirker til, at gøre smagen af tobak mindre skarp, og for visse tilsætningsstoffer har det en kølende effekt.

Der kan f.eks. være tale om, at produktet har en duft af vanilje, som kan duftes, før der sker en forbrænding af tobakken eller tobakserstatningen, under forbrændingen af tobakken eller tobakserstatningen eller i begge situationer.

Til stk. 10

Ved emissioner forstås ethvert tilsætningsstof, der frigives, når tobaksvarer eller tobakserstatninger anvendes efter hensigten, såsom stoffer, der findes i røg, eller stoffer, der frigives i forbindelse med brug af røgfrie tobaksvarer.

Til stk. 11

Ved passiv rygning forstås andre personers indånding af den blandingsluft, der opstår, når emissionen fra cigaretter, piber, e-cigaretter, cigarer, vandpiber, cerutter, urtecigaretter, cigarillos og lignende produkter blandes med og forurener den omgivende luft.

Til § 3

Til stk. 1

Bestemmelsen definerer forbud mod salg, indførsel, udlevering, fremstilling, forarbejdning eller mod på anden vis at handle med de i nr. 1-6 nævnte produkter. Som udgangspunkt er besiddelse ikke omfattet, dog vil besiddelse med de i nr. 1-6 nævnte produkter med henblik på salg, indførsel, udlevering, fremstilling, forarbejdning eller erhvervmæssige handlinger være omfattet af bestemmelsen.

Med ”på anden vis handle med” forstås handlinger, der har en erhvervmæssig karakter. Med erhvervmæssig karakter forstås aktiviteter, der udføres i forbindelse med en økonomisk aktivitet. Aktiviteter der udføres i forbindelse med en økonomisk aktivitet, kan f.eks. være melleghandler eller hvor produktet overdrages med henblik på indirekte at opnå en økonomisk gevinst.

Bestemmelsen nødvendiggør ikke at der sker en udveksling af penge, anden udveksling af naturalier eller tjenesteydelser vil ligeledes kunne være omfattet.

Nr. 1 – Som noget nyt er indført et forbud mod snus, tyggetobak, skråtobak samt nasale nikotinprodukter (røgfri tobak beregnet til oralt- eller nasalt indtag).

Det har ikke nogen betydning for forbuddet, om produktet indeholder naturlig forarbejdet tobak, syntetisk fremstillet eller andre tilsætningsstoffer. Det afgørende er, at der er nikotin i produktet, se nærmere afgrænsning i de specielle bemærkninger til § 2, stk. 2 og 3.

Nr. 2 – Bestemmelsen medfører forbud mod aroma i tobaksvarer. Herunder falder bestanddele tilsat aroma såsom filtre, papir, emballage, kapsler eller enhver teknisk funktion, der gør det muligt at ændre de pågældende tobaksvarers duft eller smag.

Nr. 3 – Som noget nyt er der indført et forbud mod tilsætning af vitaminer m.v. i tobaksvarer, som kan give forbrugeren en opfattelse af, at produktet ikke er skadeligt eller er mindre skadeligt end andre produkter. Omfattet af bestemmelsen er foruden vitaminer også andre tilsætningsstoffer, som generelt kan give forbruger en opfattelse af, at produktet er sundere, end det er, f.eks. at produktet er tilsat mineraler (kalk) og dermed modvirker knogleskørhed.

Nr. 4 – Som noget nyt er indført et forbud mod tilsætningsstoffer, som giver tobaksrøgen farve. Det har ikke nogen betydning for forbuddet, om farvende egenskaber sker under forbrænding af tobakken, uden forbrændingen af tobakken eller i begge situationer. Det er en videreførelse af forbuddet om reklamering for tobaksvarer i form af markedsføring.

Nr. 5 – Som noget nyt er indført et forbud mod e-cigaretter og e-væsker. E-cigaretter og e-væsker er nærmere defineret i de specielle bemærkninger til § 2, stk. 5 og 6.

Nr. 6 - Som noget nyt er indført et forbud mod tobakserstatninger. Tobakserstatninger er nærmere defineret i de specielle bemærkninger til § 2, stk. 3. Der lanceres løbende nye produkter, som indeholder nikotin, men er uden indhold af tobak, og denne bestemmelse har til formål at kunne omfatte disse tobakserstatninger.

Til § 4

Denne bestemmelse supplerer forbuddet i § 3. Bestemmelsen foreslås for at undgå at mindreårige kan omgå forbuddet mod salg af tobaksvarer til børn og unge under 18 år, jf. § 7, stk. 1, ved at købe og indføre tobaksvarer fra lande, hvor tobaksvarer lovligt kan sælges til mindreårige.

Det skal bemærkes, at børn og unge under 15 år ikke kan foranstaltes med bøde for overtrædelse af inatsisartutloven, jf. § 16 i Kriminallov for Grønland om den kriminelle lavalder.

Til § 5

Til stk. 1

Salg af tobaksvarer skal ske ved personlig betjening. Det er derfor ikke tilladt at sælge tobaksvarer gennem automater eller lignende.

Formuleringen ”fysisk butik” er ny og har til formål at tydeliggøre, at forbruger køb af tobaksvarer ikke kan finde sted over internettet.

Til stk. 2

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til ved bekendtgørelse at fastsætte regler om fravigelse af kravet om personlig betjening efter denne inatsisartutlov.

Til § 6

Til stk. 1

Bestemmelsen gør det forbudt at sælge tobaksvarer stykvis, f.eks. 1 cigaret ad gangen. Forbuddet sikrer, at der f.eks. ikke sælges cigaretter stykvis således, at prisen pr. køb af cigaret bliver billigere. Derudover sikres det, at cigaretter ikke sælges uden de medfølgende advarselmærkater, der er på pakkerne. Undtaget fra forbuddet er cigarer, der almindeligvis sælges stykvis.

Til stk. 2

Som noget nyt er indført et krav om, at cigaretter ikke må sælges i pakker med mindre end 20 stk.

Til § 7

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter et forbud mod salg af tobaksvarer til personer, som er under 18 år. Håndhævelsen af dette gøres muligt i § 5, stk. 1, i nærværende forslag, der bestemmer, at salg af tobaksvarer kun må ske ved personlig betjening.

Til stk. 2

Forhandleren af tobaksvarer har ansvaret for at sikre kontrol af køberens alder. Dette betyder, at såfremt ekspedienten ikke sikrer sig fornøden dokumentation for køberens alder, kan den, der har tilladelse til butikkens salg, holdes ansvarlig. Det er forhandlerens pligt at instruere sine medarbejdere i nærværende forbud.

Udgangspunktet er fortsat, at arbejdsgiver er ansvarlig for sine ansattes handlinger og undladelser.

Til stk. 3

Bestemmelsen er ny og skal tydeliggøre den lovpligtige alder for køb af tobaksvarer.

Butikker har pligt til ved synlig skiltning at informere om forbuddet mod salg af tobak til personer under 18 år. Denne skiltning skal være synlig for forbrugeren, f.eks. stående på disken eller hængende, hvor tobaksvarerne forefindes.

Til stk. 4

Bestemmelsen bemyndiger Naalakkersuisut til at fastsætte nærmere regler for udformning samt placering af skiltet.

Til § 8

Til stk. 1

Den, der forestår salg af tobaksvarer, skal være fyldt 18 år. Dette er en stramning af reglerne i forhold til tidligere.

Ungarbejdere og andre, der ikke er fyldt 18 år, må derfor ikke sælge tobaksvarer. Der er ikke med bestemmelsen reguleret, om de på anden vis må håndtere tobak, f.eks. ved at fylde varer op.

Forhandleren har ansvaret for at sikre, at personer under 18 år ikke sælger tobaksvarer. Det er således arbejdsgiverens ansvar, at personer under 18 år ikke får til opgave at sælge tobaksvarer.

Til § 9

Til stk. 1

Bestemmelsen sikrer, at det sundhedsskadelige ved tobaksvarer, der lovligt kan sælges, fremstår klart for forbrugeren. Dette gøres i form af advarsler påsat tobaksvarer.

Til stk. 2

Denne bestemmelse viderefører den hidtidige retstilstand på området. For at sikre at brugeren af tobaksvarer får den rette advarsel om de sundheds- og helbredsskadelige virkninger ved brugen af den pågældende tobaksvarer, skal der ved hver tobaksindpakning være en tydelig mærkning med advarsel på såvel grønlandsk som dansk.

Til stk. 3

Bemyndigelsesbestemmelsen fastlægger en hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastlægge nærmere regler om advarslernes indhold og udformning ved mærkning af tobaksvarer. Dette kan f.eks. være særlige krav til advarslernes størrelser, særlige udtryk der skal anvendes og brugen af særlige

symboler. Der er ligeledes indsat adgang til at Naalakkersuisut kan fastsætte regler der fraviger kravet om brugen af afvarsler jf. stk. 1. Bestemmelsen er tiltænkt anvendt f.eks. hvis der måtte være produkter hvis indpakning ikke har en størrelse der gør mærkning mulig eller produktet er uemballeret. Endvidere vil bestemmelsen også kunne anvendes hvis der introduceres produkter til markedet, der ved dokumenteret forskning beviser at produktet ikke medfører sundheds- og helbredsskadelige virkninger.

Til § 10

Til stk. 1

Forbrugeren skal have mulighed for at blive oplyst om de skadelige stoffer, tobaksvarer indeholder. Dette sker i form af en tydelig varedeklaration for det konkrete indhold og mængde af kondensat (tjære), kulilte og nikotin.

Til stk. 2

Denne bestemmelse viderefører den hidtidige retstilstand på området. For at sikre at brugeren af tobaksvarer får den rette oplysning om de skadelige stoffer, tobaksvarer indeholder, skal der ved hver tobaksindpakning være en varedeklaration for det konkrete indhold og mængde af kondensat (tjære), kulilte og nikotin på såvel grønlandsk som dansk.

Til § 11

Til stk. 1

Bestemmelsen definerer, at der ikke må i tobaksvarer indeholde elementer eller træk som er beskrevet i nr. 1 – 6.

Nr. 1 – den, der markedsfører tobaksvarer i Grønland, skal sikre, at en enkeltpakning og en eventuel ydre emballage ikke fremstår som vildledende for forbrugeren. Den sundhedsskadelige effekt ved rygning af tobaksvarer m.v. er veldokumenteret. Det er derfor vigtigt, at forbrugeren ikke får et vildledende indtryk af, hvad et produkt indeholder og er. Oplysninger, herunder oplysninger, der forherliger en tobaksvarer, kan tjene som reklame. Det påhviler derfor den, der markedsfører en vare, at sikre efterlevelse af denne bestemmelse, da forbrugere ellers ville kunne få et fejlagtigt indtryk af, at tobaksvareren i mindre grad er sundhedsskadelig.

Nr. 2 – Tobaksvarer og deres emballage kan indeholde elementer eller træk, der virker vildledende for den enkelte forbruger.

Eksempler, der som udgangspunkt vil blive omfattet af bestemmelsen, kan være:

- Tobaksvarer, der indeholder oplysning om, at tobaksvareren er mindre skadelig end andre tobaksvarer.
- Tobaksvarer, der indeholder oplysning om, at tobaksvareren har indhold, der har til formål at

reducere virkningen af bestemte skadelige bestanddele i røgen.

Nr. 3 – På samme måde som nr. 2 kan salget af en tobaksvare fremmes ved at lade dens enkeltpakning eller eventuelle ydre emballage give indtryk af, at tobaksvaren har positive sundheds- eller livsstilmæssige virkninger.

Omfattet af bestemmelsen, kan være tobaksvarer der indeholder oplysning om, at tobaksvaren har vitaliserende, energigivende, helbredende, foryngende, naturlige, økologiske egenskaber eller andre positive formål eller andre positive sundhedsmæssige eller livsstilmæssige virkninger.

Tobaksvarer der indeholder oplysning om, at tobaksvaren har en ingrediens der almindeligvis opfattes som vitaliserende, energigivende, helbredende, foryngende, naturlige, økologiske egenskaber eller andre positive formål eller andre positive sundhedsmæssige eller livsstilmæssige virkninger. F.eks. livsnødvendige mineraler, næringsstoffer, opkvikkende stoffer, medicin, naturlige- eller økologiske ingredienser.

Nr. 4 – Tilsætning af aroma er forbudt, og derfor må tobaksvaren heller ikke markedsføres som værende med en speciel smag. Derudover må den heller ikke markedsføres som værende uden tilsætning af aroma, da det kan give et indtryk af, at produktet af den grund er sundere.

Nr. 5 – Tobaksvaren må ikke være vildledende ved at fremstå som andet end en tobaksvare. Derfor må tobaksvarer ikke fremstå som kosmetik eller en fødevarer.

Nr. 6 – Tobaksvaren må ikke give indtryk af, at varen har en miljømæssig højere standard end andre produkter.

Omfattet af bestemmelsen, kan være:

- Tobaksvarer, der indeholder oplysning om, at tobaksvaren indeholder biologisk nedbrydelige ingredienser.
- Tobaksvarer, der indeholder oplysning om, at tobaksvaren indeholder ingredienser der gør, at produktet hurtigere kan nedbrydes i naturen, f.eks. cigaretskodder.
- Tobaksvarer, der indeholder oplysning om, at tobaksvarens emission bidrager positivt til økosystemet.

Til stk. 2

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om krav til mærkning.

Til § 12

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår et forbud mod alle former for reklamevirksomhed for tobaksvarer.

Med reklamevirksomhed forstås enhver handling i erhvervsøjemed, der har til formål at fremme afsætningen af tobaksvarer eller har dette som en direkte eller indirekte tilsigtet virkning.

Det kan f.eks. være skiltning eller fremmelse af produkter, som for kunderne kan være appetitvækkende.

Forslaget indebærer, at forbuddet også vil komme til at omfatte de situationer, hvor enhver handling i erhvervsøjemed har den direkte eller indirekte virkning at fremme salget. Dermed tydeliggøres det også, at eksempelvis uddeling af tobakskuponer ikke er tilladt.

Ved indirekte virkning forstås blandt andet de tilfælde, hvor tobaksvarer f.eks. benyttes i reklame for andre varer og tjenesteydelser.

Det er uden betydning, om handlingen i erhvervsøjemed er mundtlig, skriftlig, formidlet via presse, film (herunder product placement), internet m.v. Oprensningen er ikke udtømmende. Også andre og fremtidige former for massekommunikation med markedet vil være omfattet af bestemmelsen. Det afgørende vil være, om handlingen fremmer afsætningen af tobaksvarer.

Til stk. 2

Bestemmelsen supplerer reklameforbuddet i stk. 1 ved at fastslå, at der i stedet for tobaksvarer navnet ikke må benyttes andet, der giver associationer til et bestemt tobaksmærke eller navn.

Til stk. 3

Det synes under hensyntagen til borgernes presse- og informationsfrihed ikke muligt at regulere import af medier produceret i udlandet på en måde, der kan håndhæve de grønlandske reklameringsregler på rimelig vis. Derfor er danske og andre udenlandske medier, herunder importerede tidsskrifter m.v., undtaget forbuddene i stk. 1 og 2. Ved de nævnte udenlandske medier forstås medier, der importeres, og hvor reklamerne heri derfor ikke er udarbejdet specifikt til det grønlandske marked. Det er derfor ikke muligt for en virksomhed at producere reklame-medier i udlandet og importere disse og dermed blive omfattet af undtagelse fra forbuddet i stk. 1.

Til § 13

Til stk. 1

Bestemmelsen er ny og supplerer reklameforbuddet ved at forbyde, at tobaksvarer anbringes synligt i et salgssted. Tobaksvarer må ikke anbringes et sted, der er synligt for kunderne. Dog kan tobaksvarer eksempelvis lægges i et skab eller hylde, der ved kundernes køb kan gøres synligt midlertidigt, mens ekspedienten tager de købte tobaksvarer.

Til stk. 2

Bestemmelsens hensigt er, at kunder, der ønsker at købe tobaksvarer, skal have mulighed for at kunne gøre sig bekendt med salgsstedets udvalg, og hvilke priser de pågældende varer sælges for. Bestemmelsen har til hensigt at sikre, at markedsføringsloven bliver overholdt.

Pligten til at meddele prisoplysninger ved mærkning, skiltning eller på anden måde tydeligt at give oplysninger om den samlede pris for den udbudte vare eller vareenhed følger af markedsføringsloven. Dette kan anses for opfyldt gennem bestemmelsen.

Bestemmelsen regulerer således ikke selve adgangen til at kunne gøre sig bekendt med prisen på tobaksvarer, men derimod den måde, hvorpå prisen vises.

Til stk. 3

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om forbuddet mod synlig anbringelse af tobaksvarer i et salgssted, og hvordan neutrale oplysninger skal fremvises.

Til § 14

Bestemmelsen cementerer formålet og supplerer forbuddet mod reklamevirksomhed for tobaksvarer. Da uddeling af gratis vareprøver reelt er reklame for det specifikke produkt, er dette ikke tilladt.

Til § 15

Til stk. 1

Bestemmelsen omhandler sikring af røgfrie miljøer. Formålet er at beskytte de borgere, som ikke er rygere, mod udsættelsen for passiv rygning. Dette gøres ved at inkorporere strukturelle sundhedsfremmende rammer i nærværende forslag. Derfor omfatter kapitel 4's anvendelsesområde størstedelen af de steder, hvortil offentligheden har adgang.

Nr. 1 - Offentlige arbejdspladser

Bestemmelsen omfatter alle lokaliteter, der tjener til eller anvendes som en arbejdsplads for personer ansat og aflønnet af Grønlands Selvstyre, Inatsisartut, Naalakkersuisut, kommunerne og underliggende styrelser, institutioner m.v.

Nr. 2 – Offentligt ejede aktie- og anpartsselskaber

Bestemmelsen omfatter aktie- og anpartsselskaber, hvor Grønlands Selvstyre eller en eller flere kommuner ejer 50 procent eller derover af selskabets aktier eller anparter.

Bestemmelsen omfatter aktie- og anpartsselskaber uanset om selskabet ejes fuldt ud af det offentlige eller delvist offentligt ejede aktie- og anpartsselskaber, hvori Grønlands Selvstyre eller 1 eller flere kommuner ejer minimum 50% af selskabets aktier eller anparter.

Nr. 3 - Private virksomheder, der beskæftiger 10 ansatte eller derover.

Bestemmelsen har tæt sammenhæng med arbejdsmiljølovgivningen i Grønland. Der er lagt vægt på, at virksomheder, der beskæftiger 10 ansatte eller derover, er forpligtede til at organisere virksomhedens arbejde for sikkerhed og sundhed, og at de ansatte skal vælge en eller flere arbejdsmiljørepræsentanter, jf. Lov nr. 295 af 4. juni 1986 om arbejdsmiljø i Grønland, som senest ændret ved Lov nr. 724 af 13. juni 2023.

Alle ansatte, inkl. deltidsansatte, der ikke er virksomheds- eller arbejdsledere, skal derfor medregnes ved opgørelsen af virksomhedens ansatte. Der henvises til arbejdsmiljølovgivningen for opgørelsen heraf.

Arbejdsmiljørepræsentanten og den på virksomheden etablerede arbejdsmiljøgruppe kan medvirke til at påse overholdelse af bestemmelserne i dette forslag, og kan oplyse om muligheden for rygestopkurser. For virksomheder, der beskæftiger mindre end 10 ansatte, er det Naalakkersuisuts forventning, at det øgede fokus på de skadelige følger af rygning og passiv rygning medfører, at virksomheden og de ansatte finder en ordning, der sikrer, at de ansatte ikke udsættes for passiv rygning.

Nr. 4 – Uddannelsesinstitutioner, børneinstitutioner, herunder dagplejere samt døgninstitutioner, plejehjem, kollegier for studerende og institutioner, der kan sidestilles hermed

Bestemmelsen omfatter blandt andet vuggestuer, dagplejere, børnehaver, folkeskoler og friskoler, fritidshjem og skolepasningsordninger, efterskoler og lignende, uanset om disse drives på privat eller offentligt grundlag. Bestemmelsen omfatter tillige institutioner, der tilbyder undervisning eller prøve i folkeskolens afsluttende afgangsfag.

Bestemmelsen omfatter endvidere døgninstitutioner, psykiatriske institutioner, plejehjem, kollegier for studerende m.v. Bestemmelsen omfatter såvel offentlige som private institutioner.

Bestemmelsen omfatter institutioner, der tilbyder uddannelse efter afslutning af folkeskolen, eksempelvis Ilisimatusarfik, landets gymnasier samt branche- og handelsskoler m.v.

Der er ikke med eksemplificeringen foretaget nogen udtømmende opregning af de omfattede institutioner og skoler.

Nr. 5 - Indendørs lokaliteter, hvortil offentligheden har adgang

Bestemmelsen vedrører alle indendørs lokaliteter, hvortil offentligheden har adgang. Det afgørende er ikke, om det er en privat eller en offentligt ejet lokalitet, men derimod om der er umiddelbar adgang for offentligheden, såvel gratis som mod betaling.

Eksempler på sådanne steder er:

- 1) Offentlige ekspeditionslokaler, som f.eks. posthuse, borgerservice og private ekspeditionslokaler, som f.eks. butikker, butikcentre, banker og rejsebureauer.
- 2) Kirker, kulturhuse, museer, vestibuler/foyerer, banko-lokaler, biblioteker, idrætsklubber, sportshaller, undervisningslokaler, venteværelser, ventesale og andre rum, hvor folk opholder sig.
- 3) Indgangspartier, elevatorer, trappeopgange, korridorer, toiletter og alle rum, hvor folk passerer eller opholder sig.

Der er ikke med eksemplificeringen foretaget nogen udtømmende opregning af indendørs lokaliteter, hvortil offentligheden har adgang.

Nr. 6 – Taxaer og kollektive transportmidler

Bestemmelsen omfatter busser og tilsvarende kollektive trafiksystemer samt taxaer. Der må ikke rygges indendørs i hverken busser, taxaer eller andre kollektive trafiksystemer. Dette gælder også, når føreren holder pause og i tidsrum, hvor der ikke er kunder eller passagerer.

Flytransport henregnes ikke til den kollektive trafik, men rygning i flyvemaskiner er i dag forbudt på indenrigs- og udenrigsruter af hensyn til flysikkerheden.

Skibe er ikke længere omfattet af forslagets kollektive transportmidler. Dette skyldes blandt andet håndhævelsesmæssige synspunkter. Det er herefter vurderet uhensigtsmæssigt at regulere rygning på både.

Nr. 7 - Restauranter, caféer og andre offentligt tilgængelige serveringssteder

Bestemmelsen omfatter lokaliteter med servering af mad og drikkevarer, og hvor der er indrettet faciliteter til brug ved indtagelse af mad og drikkevarer. Bestemmelsen omfatter hele den pågældende lokalitet, herunder områder, der ikke er tilgængelige for gæster. Har en lokalitet tilhørende faciliteter ude i fri luft, vil disse i udgangspunktet også være omfattet.

Dvs. faciliteter ude i fri luft, der anvendes ved restauranter, caféer og andre offentligt tilgængelige serveringssteder, er omfattet af definitionen ”indendørs” i bestemmelsen i § 15, stk. 2. Man skal dog være opmærksom på § 16, stk. 5, hvor etablering af udendørs rygefaciliteter er tilladt.

Bestemmelsen indebærer, at forslaget finder anvendelse på arbejdspladser med mindre end 10 ansatte inden for restaurationsbranchen.

Nr. 8 – Offentligt ejede lokaler

Bestemmelsen omfatter lokaler, som det offentlige ejer. Det er uden betydning, om der er offentlig adgang til lokalerne. Det afgørende er, om det offentlige ejer lokalerne.

Som eksempel kan nævnes selskabslokaler i offentlige beboelsesejendomme. Her vil det efter forslaget ikke være tilladt at ryge indendørs.

Nr. 9 - Lejligheder, værelser og lignende, som udlejes til overnatning i erhvervmæssigt øjemed. Bestemmelsen omfatter lokaliteter, der er udlejet til overnatning. Som eksempel kan nævnes hotelværelser, skibskahytter, hotellejligheder, værelser på vandrehjem og lignende. Her vil det efter forslaget ikke være tilladt at ryge indendørs.

Til stk. 2

Inden for kapitel 4's anvendelsesområde gælder et generelt forbud mod at ryge tobak indendørs. Inden for inatsisartutlovens anvendelsesområde er indendørs rygning alene tilladt, hvor det positivt fremgår af forslagets øvrige bestemmelser

Til stk. 3

Bemyndigelsesbestemmelsen fastlægger en hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastlægge nærmere regler, der undtagelsesvis tillader indendørs rygning. Bemyndigelsen er bl.a. tiltænkt til skærmede psykisk syge patienter under indlæggelse på sygehuse, til anstaltsanbragte i Grønland, herunder afsonere og tilbageholdte, der opholder sig i politiets detentioner i Grønland osv.

Ved "skærmede psykisk syge patienter" forstås patienter, der er tvangsfikseret eller afskåret fra andre patienter på egen stue.

Det forudsættes, at de fysiske forhold på det enkelte sygehus og på den enkelte anstalt giver mulighed for at ryge indendørs, og uden at øvrige patienter på sygehuset eller indsatte i anstalten udsættes for risiko for passiv rygning.

Er der behov for yderligere fastlæggelse af regler, der undtagelsesvis tillader indendørs rygning, kan der af Naalakkersuisut fastlægges nærmere regler i fornødent omfang.

Til stk. 4

Bemyndigelsesbestemmelsen fastlægger en hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastlægge nærmere regler for sikring af personale og andre mod passiv rygning i tilfælde, hvor indendørs rygning af tobak er tilladt, herunder regler om adskillelse af rygere og ikke-rygere og om bygningsmæssige foranstaltninger.

I de situationer, hvor rygning er tilladt indendørs, påhviler det som udgangspunkt institutionens ledelse at sikre en effektiv beskyttelse mod passiv rygning. Der kan imidlertid være anledning til, i henhold til stk. 1, at fastsætte bindende regler, der definerer kravene til en effektiv beskyttelse og ikke mindst til, at der afsættes de fornødne midler hertil.

Omkostninger som følge af bindende regler, herunder f.eks. krav om bygningsmæssige foranstaltninger, vil skulle afholdes af den, der har rådighed over ejendommen, dvs. bygningens ejer eller en eventuel lejer.

Til § 16

Til stk. 1

Der kan etableres udendørs rygefaciliteter.

Modsætningsvist gælder derfor fortsat, at der ikke er mulighed for at etablere indendørs rygerum (se § 15, stk. 2), ligesom der heller ikke kan gives lejlighedsvis tilladelse til indendørs rygning ved særligt festlige lejligheder.

Ønsker det offentlige, erhvervslivet, private institutioner, foreninger, klubber, private dagplejemødre m.v. at etablere udendørs rygefaciliteter, skal kommunen ansøges om tildeling af nyt areal. Muligheden for etablering kan således afhænge af kommunens eventuelle godkendelse.

Til stk. 2

Udendørs rygefaciliteter er defineret som en fysisk adskilt facilitet, der ikke er sammenbygget med andre bygninger. Udendørs rygefaciliteter skal etableres som uisolerede åbne pavilloner, der yder en umiddelbar beskyttelse mod vind og nedbør. Udendørs rygefaciliteter kan ikke etableres som en egentlig lukket bygning. I så fald er der ikke tale om en udendørs rygefacilitet. Der vil herefter skulle foretages en selvstændig vurdering af, om den pågældende lokalitet er omfattet af forslaget anvendelsesområde og bestemmelserne heri.

Til stk. 3

Der skal i den udendørs rygefacilitet være opstillet lukkede beholdere til cigaretskod således, at cigaretskoddene ikke er til gene. Beholderen skal være lukket på en sådan måde, at indholdet f.eks. ikke blæser væk.

Til stk. 4

Udendørs rygefaciliteter må alene indrettes til rygning og ikke egne sig til andre formål. Der må f.eks. ikke laves udendørs rygefaciliteter med mulighed for aktiviteter, der kan tiltrække folk til at opholde sig i udendørs rygefacilitet. Udendørs rygefaciliteter kan f.eks. ikke indrettes med vand, varme, udskænkning, underholdning, servering eller lignende.

Til stk. 5

Værtshuse, natklubber og natrestaurationer har mulighed for at etablere en udendørs rygefacilitet som en tilbygning til den eksisterende bygning. De øvrige krav til udendørs rygefaciliteter i § 16, stk. 2, nr. 1 og 3, og stk. 3 og 4 skal opfyldes.

Til § 17

Til stk. 1

Bestemmelsen skærper forbuddet mod rygning ved tillige at inddrage institutionens udendørsarealer. Ved ”udendørsarealer” forstås sædvanligvis de arealer der tilhører institutionen, som er beliggende ved institutionen og som sædvanligvis anvendes af børn eller personale i institutionen. Det skal med andre ord være muligt for en udefrakommende person at konstatere at arealet tilhører institutionen. Hvis institutionen anvender skilte eller hegn der markerer institutionens areal, vil dette ligeledes indikere at arealet er omfattet af bestemmelsen.

Bestemmelsen foretager ikke nogen afgræsning af de personer, der er omfattet af bestemmelsen. Bestemmelsen omfatter elever og personale såvel som andre personer, der opholder sig på udendørsarealet, f.eks. forældre eller besøgende.

Børn og unge under 15 år kan ikke foranstaltes med bøde for overtrædelse af loven, jf. herved § 16 i Kriminallov for Grønland om den kriminelle lavalder. Ryger børn og unge under 15 år i strid med bestemmelsen, kan det resultere i disciplinære reaktioner efter de for institutionen i øvrigt gældende ordensregler.

Til stk. 2

Bemyndigelsesbestemmelsen fastlægger en hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere regler om forbud mod rygning på udendørsarealer, der anvendes til aktiviteter til børn og unge.

På udendørs arealer hvor der er mulighed for børn og unge at deltage i aktiviteter, kan Naalakkersuisut fastsætte nærmere regler, der forbyder rygning i udendørsarealer, hvis Naalakkersuisut finder det hensigtsmæssigt, for at undgå at børn og unge udsættes for passiv rygning. Som udgangspunkt er det ledelsen på stedets ansvar at sikre en effektiv beskyttelse mod passiv rygning, og efterlevelse af retsreglerne. Der kan imidlertid være anledning til, i henhold til bestemmelsen, at fremvise bindende regler, der definerer forbuddet og ikke mindst til, at der afsættes de fornødne midler knyttet hertil.

Omkostninger som følge af retsregler, herunder f.eks. bygningsmæssige foranstaltninger, vil skulle afholdes af den, der har rådighed over ejendommen, dvs. ejendommens ejer eller en eventuel lejer.

Til § 18

Til stk. 1

Bestemmelsen omfatter private hjem, der anvendes som led i pasning af ikke-skolesøgende børn mod vederlag (dagpleje). Bestemmelsen finder anvendelse på dagpleje, uanset om denne er godkendt af kommunalbestyrelsen, eller der er givet meddelelse til kommunalbestyrelsen herom. Bestemmelsen finder anvendelse, uanset om vederlaget erlægges kontant eller på anden vis.

Bestemmelsen omfatter ikke lejlighedsvis pasning af børn, f.eks. pasning af børnebørn eller enkeltstående tilfælde af ”babysitning”, selvom der måtte blive erlagt en gave eller mindre betaling i denne anledning.

Udtrykket ”når der passes børn” skal forstås bredt som tidsrummet fra modtagelsen af det første barn til afhentning af det sidste barn. Det omfatter dermed tillige de tidsrum, hvor f.eks. alle børn måtte sove i barnevogn udenfor.

Til stk. 2

Forbuddet mod rygning i lege- og opholdsrum er ikke betinget af børnenes tilstedeværelse. Dette indebærer et totalforbud mod rygning i de pågældende rum, også om aftenen og i weekender og ferieperioder m.v. Forbuddet gælder fra tidspunktet, hvor dagplejegerningen optages, og indtil det tidspunkt, hvor hvervet indstilles helt.

Til § 19

Til stk. 1

Det generelle forbud mod indendørs rygning afstemmes med et rimeligt hensyn til de personer, som af den ene eller anden grund har bolig på en offentlig eller privat institution, og hvor der samtidig opholder sig andre beboere og ansat personale.

På vokseninstitutioner fraviges det generelle forbud mod rygning indendørs. Der er herved lagt vægt på, at der er tale om voksne personer, der bør have adgang til at ryge i deres private hjem, hvis de måtte ønske det. Denne undtagelse gælder kun for den private bolig og ikke for fællesarealerne.

Bestemmelsen vedrører institutioner, der tjener til bolig for personer fortrinsvis over 18 år. Institutioner, der tjener som bolig både for personer under 18 år og for personer over 18 år, er således også omfattet af bestemmelsen.

Til stk. 2

I institutioner, hvor det er tilladt at ryge indendørs, skal institutionens ledelse effektivt sikre, at personale og andre beboere ikke udsættes for passiv rygning. Hvorledes effektiv sikring tilvejebringes, beror på en konkret vurdering. Det er åbenbart, at det værelse eller den private bolig, hvori der ryges, skal kunne aflukkes i forhold til institutionens øvrige indendørs områder. Herudover kan institutionen påbyde udluftning af de enkelte værelser efter rygning, hvis eksempelvis personalet skal have adgang til området for at passe sit arbejde.

Er der behov for yderligere sikring til beskyttelse af personale og øvrige beboere, kan der etableres lokal, mekanisk ventilering i fornødent omfang.

Institutionens ledelse skal inddrage personale og en eventuel arbejdsmiljøorganisation i beslutninger til effektiv sikring mod passiv rygning.

Til § 20

Til stk. 1

Af hensyn til de ansatte, der yder en serviceydelse til en borger i dennes private bolig, er det i denne bestemmelse fastsat, at det som en forudsætning for en offentlig serviceydelse i form af personlig og praktisk hjælp vil kunne pålægges en beboer, der modtager en sådan serviceydelse, ikke at ryge i det tidsrum, hvor personalet opholder sig i boligen.

Det forudsættes med bestemmelsen, at det stilles som et vilkår for den konkrete afgørelse om tildeling af personlig og praktisk hjælp, at beboeren ikke må ryge i det tidsrum, hvor personalet opholder sig dér. Hvis der ikke ved afgørelsen om tildeling af personlig og praktisk hjælp er fastsat et vilkår om rygeforbud, mens hjælpen modtages, vil der ikke som en forudsætning for ydelsens levering kunne stilles krav om, at beboeren ikke må ryge. Bestemmelsen stiller derved særligt krav til de myndigheder under det sociale regelsæt, som bevilliger offentlig hjælp i hjemmet.

Bestemmelsen omfatter serviceydelser i form af rengøring, pleje, behandling m.v. i eget hjem, der er planlagt med beboeren.

Bestemmelsen finder ikke anvendelse i det omfang, der er tale om behov for akut hjælp.

Til § 21

Til stk. 1

Den skriftlige rygepolitik skal være i overensstemmelse med nærværende forslag herunder særligt bestemmelsen om forbud mod at ryge indendørs på arbejdspladser. Der opfordres til, at politikken bliver drøftet i lokalsamarbejdsudvalg eller i tilknytning til arbejdsmiljøorganisationen i overensstemmelse med arbejdsmiljøloven.

Man kan for eksempel inkludere effektiv beskyttelse mod passiv rygning i den skriftlige rygepolitik. Se i forlængelse heraf ovenstående specielle bemærkninger til § 2, stk. 1, nr. 11.

Til stk. 2

Den skriftlige rygepolitik skal som minimum indeholde følgende punkter:

Nr. 1 – Oplysning om, hvorvidt medarbejdere må ryge i arbejdstiden.

Nr. 2 – Oplysning om, hvorvidt der er etableret rygefaciliteter udendørs. Der henvises endvidere til de specielle bemærkninger om etableringen af udendørs rygefaciliteter i § 16.

Nr. 3 - Oplysning om, hvorvidt der tilbydes rygestopkurser.

Til stk. 3

Det er den stedlige leder, der har ansvaret for at medarbejderen er bekendt med rygepolitikken. Derudover har den stedlige leder pligt til skriftligt at informere medarbejderne om forbud mod indendørs rygning på arbejdspladsen.

Til stk. 4

Ved institutioner skal den stedlige leder udarbejde en skriftlig rygepolitik med angivelse af forbud mod rygning.

For institutioner for børn og unge under 18 år har den stedlige leder pligt til at udarbejde en skriftlig rygepolitik, samt forbud mod rygning i indendørs- og udendørs arealer af institutionen.

For vokseninstitutioner har den stedlige leder pligt til at udarbejde en skriftlig rygepolitik, samt forbud mod rygning i fælles arealer af institutionen.

Derudover skal konsekvenserne ved overtrædelse af inatsisartutloven angives, samt en henvisning til rygestopkursus eller en anden hjælp til rygestop.

Til § 22

Til stk. 1

Bemyndigelsesbestemmelsen fastsætter en hjemmel til, at Naalakkersuisut kan fastlægge nærmere regler til kravene for tilsyn. Bestemmelsen giver mulighed for, at tilsynet kan placeres hos en myndighed, som i forvejen varetager tilsynsmæssige opgaver.

Endvidere giver bestemmelsen mulighed, at tilsynsmyndigheden kan føre tilsyn med de i kapitel 4 nævnte steder. Bestemmelsen giver adgang til at føre tilsyn i ejendomme uden retskendelse. Private hjem der bruges til erhvervmæssige aktiviteter, der er nævnt i denne inatsisartutlov, offentlige virksomheder, private virksomheder med mindst 10 ansatte og transportmidler der anvendes til erhvervsøjemed, er omfattet.

I tidligere lovgivning har der ikke eksisteret et selvstændigt tilsyn, om end der har været mulighed for at etablere et.

Der består allerede i dag en tilsynsforpligtelse for kommunerne og Grønlands Selvstyre over for de institutioner, der er omfattet af denne inatsisartutlov. Hvor der ikke er fastsat andet i henhold til gældende inatsisartutlov, påhviler den umiddelbare tilsynsforpligtelse med institutionen dennes ejer, f.eks. en kommune. Det overordnede tilsyn med lovgivningens overholdelse påhviler Naalakkersuisut.

Som eksempel på en konkret regulering af tilsynsfunktionen kan nævnes, at kommunalbestyrelsen fører tilsyn med kommunale og private dagplejeordninger i private hjem, jf. Inatsisartutlov om pædagogisk udviklende dagtilbud til børn i førskolealderen.

Kommunalbestyrelsen skal som led heri tillige føre tilsyn med overholdelse af bestemmelserne i nærværende inatsisartutlov.

Til § 23

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter hjemmel for sanktionering med bøde under nærmere angivne forhold.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastsætter regler om sanktionering i form af konfiskation i medfør af nærværende forslag.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastsætter hjemmel til at sanktionere efter Kriminallov for Grønland ved overtrædelse af bestemmelserne i forskrifter udstedt i medfør af denne inatsisartutlov.

Til stk. 4

Bestemmelsen hjemler endvidere mulighed for at pålægge selskaber m.v. (juridiske personer) kriminalretligt ansvar efter reglerne i kapitel 5 i Kriminallov for Grønland ved overtrædelse af inatsisartutloven og ved overtrædelse af forskrifter udstedt i medfør af denne inatsisartutlov.

Til stk. 5

Idømte bøder for overtrædelse af inatsisartutloven eller forskrifter udstedt i medfør af den, tilfalder landskassen.

Til § 24

Til stk. 1

Bestemmelsen angiver, hvornår inatsisartutloven træder i kraft.

Til stk. 2

Bestemmelsen ophæver følgende regelsæt:

Nr. 1 - Landstingsforordning nr. 10 af 14. november 2004 om tobak og sikring af røgfrie miljøer, samt mærkning af tobaksvarer.

Nr. 2 - Inatsisartutlov nr. 15 af 26. maj 2010 om forbud mod rygning.

Til stk. 3

For at sikre at der ikke opstår et tomrum, er det fundet hensigtsmæssigt at videreføre allerede gældende bekendtgørelser. Derfor forbliver Selvstyrets bekendtgørelse nr. 15 af 29. september 2010 om indendørs rygning for afsonere og tilbageholdte i politiets detentioner, anstaltsanbragte og skærmede psykisk syge patienter under indlæggelse på sygehuse samt Selvstyrets bekendtgørelse nr. 6 af 10. april 2015 om mærkning af tobaksvarer i kraft, indtil de bliver ændret med hjemmel i denne inatsisartutlov.

Til stk. 4

Med denne overgangsbestemmelse er det fortsat muligt for detailhandlen at sælge en resterende beholdning af de produkter, der ved inatsisartutloven gøres ulovlige, i perioden mellem inatsisartutlovens kundgørelse og bestemmelsens ikrafttrædelse. Ved bestemmelsen gøres salg af de nævnte produkter ulovligt fra 31. marts 2025. Produkter, der er indført før den 31. marts 2025, er ligeledes omfattet af forbuddet mod salg m.v. pr. 31. marts 2025.

Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Bilag 1

Høringssvarnotat

Der er ved udløbet af høringsfristen modtaget hørings svar fra:

- Greenland Airports
- MIO
- KAK - Kalaallit Arsaattartut Kattuffiat
- Neriuffik - Kræftens bekæmpelse i Grønland
- KNI A/S
- Kalaallit Nunaanni Brugseni
- Pisiffik
- British American Tobacco Denmark A/S
- Grønlands Erhverv
- Politiet i Grønland
- Kommuneqarfik Sermersooq
- Qeqqata Kommunia
- Departementet for Erhverv, Handel, Råstoffer, Justitsområdet og Ligestilling
- Allorfik

Det bemærkes i den forbindelse, at hørings svarene, som er meget omfattende, alene gengives i hovedtræk og på baggrund af en foretaget væsentligheds vurdering. Naalakkersuisuts bemærkninger til hørings svarene er angivet i kursiv.

De indkomne hørings svar er blevet indarbejdet i relevant omfang.

Departementet for Boliger og Infrastruktur, Departementet for Børn og unge, Departementet for Fiskeri og Fangst, Rigsombudsmanden i Grønland og Grønlands Landsret har ingen bemærkninger til forslaget.

Greenland Airports

Greenland Airports finder det ganske hensigtsmæssigt, at der sker en sammenskrivning af gældende lovgivning, og at der samtidig sker en indarbejdelse af nye tiltag.

Der er en klar forventning fra Greenland Airports ejere og Grønlands befolkning om, at de nye lufthavne i Nuuk, Ilulissat og Qaqortoq bliver på et niveau, der kan sammenlignes med andre internationale og regionale lufthavne på samme størrelse. Det er både i forhold til de flytekniske forhold, men især også på serviceniveauet.

Greenland Airports har igennem en længere periode undersøgt, hvordan det sikres, at salg af afgiftsfrie varer både sker på en forsvarlig måde, men også at der bliver et varesortiment, der lever op til forventningerne til de nye lufthavne. Derudover er det vigtigt, at salget optimeres, således at det økonomisk bidrager mest muligt. Et af de fokusområder Greenland Airports har, er at sikre både kvaliteten af varesortimentet, men især også forsynings sikkerheden af varesortimentet. Derudover er det vigtigt, at de passagerer, der benytter lufthavnene i Grønland, foretager deres indkøb af

afgiftsfrie varer i Grønland og ikke andre steder, f.eks. i flyet til Grønland eller i den lufthavn, passagerne rejser fra.

I forbindelse med åbningen af den nye lufthavn i Nuuk har Greenland Airports haft en tæt dialog med Departementet for Sundhed om lovgivningskrav til salg af tobak. Det har været svært at finde en løsning, der både imødekommer nuværende grønlandsk lovgivning og samtidig gør det muligt i forhold til drift af en moderne tidssvarende lufthavn. En løsning er fundet, men den er ikke optimal for Greenland Airports, og løsningen er fordyrende i forhold til lufthavne, Greenland Airports sammenligner sig med. Dette medvirker, at Greenland Airports og dets ejere går glip af en fortjeneste, der vil være naturlig.

I forbindelse med salg af afgiftsfrie varer er passagerer meget bevidste om priser og serviceniveauet. Selv en lille prisforskel vil afgøre, hvor et køb foretages. En anden faktor er også, hvor nemt eller besværligt det er at foretage et køb. Oplever en passager et køb som besværligt, foretages købet et andet sted. Greenland Airports er derfor i direkte konkurrence med både flyselskaber, og andre lufthavne. Greenland Airports ønsker, at de grønlandske regler gør, at Greenland Airports ikke stilles konkurrencemæssigt dårligere end andre lufthavne.

I Inatsisartutlov om alkohol fra 2017 fremgår det af §1, stk. 3, at ”Inatsisartutloven finder ikke anvendelse for toldfrit salg i lufthavne med flyforbindelser til udlandet.” I lovbemærkningerne fremgår det, at ”Toldfrie butikker i lufthaven er ikke omfattet af lovgivningen, såfremt der er tale om lufthavnsforbindelser til andre lande, herunder også Danmark og Færøerne”.

Formuleringen i §1, stk. 3, i Inatsisartutloven om alkohol gør, at Greenland Airports kan kommercielt optimere sit salg af afgiftsfrit alkohol i de grønlandske lufthavne. Dette betyder et maksimalt udbytte af salg af afgiftsfrie varer, hvilket kommer ejeren af Greenland Airports til gode. Selvom salget af alkohol i de nye lufthavne er undtaget Inatsisartutloven om alkohol, følger salget stadig de grønlandske regler i forhold til, hvem der sælges til, og deres alder.

Greenland Airport har behov og en forventning om, at det nye lovforslag for salg af tobak tilrettes, således at der indføres en bestemmelse i lovforslaget om tobak, på samme niveau som Inatsisartutlov om alkohol. Greenland Airports ønsker, at der indføres i lovforslaget om tobak, at ”Inatsisartutloven finder ikke anvendelse for toldfrit salg i lufthavne med flyforbindelse til udlandet”. Baggrunden for behovet skal findes i, at Greenland Airport kan opnå både en bedre service af sine passagerer, men især også kan opnå en bedre fortjeneste på salg af de samme produkter, hvilket vil komme Greenland Airports ejer til gode. Såfremt lovforslaget tilrettes efter Greenland Airports behov, vil det stadig betyde, at salget følger de grønlandske regler i forhold til, hvem der sælges til og deres alder.

Den forslåede lovtekst kan indføres som et nyt § 2, stk. 13.

Greenland Airports ønsker at blive orienteret om, hvorvidt departementet tilretter lovforslaget efter Greenland Airports behov.

Svar: Anmodningen er ikke indarbejdet. Naalakkersuisut ønsker, at reglerne finder anvendelse for hele landet, herunder også lufthavne. En ikke ubetydelig andel af de ind- og udrejsende via

lufthavnene er herboende borgere, og forslaget tilsigter netop at nedbringe forbruget af tobaksprodukter. Hvis lufthavnene undtages fra forslaget, vil borgerne kunne indkøbe f.eks. snusprodukter, tobaksprodukter uden advarsel om produkternes sundhedsmæssige risiko og vil blive udsat for tydelig markedsføring af tobaksprodukter i strid med forslagets formål.

MIO

MIO støtter fuldt ud følgende forslag:

- Forbud mod e-cigaretter og e-væsker.
- Forbud mod andre nikotinprodukter (undtagen lægemidler).
- Forbud mod snus, skråtabak og tyggetobak (røgfri tobak).
- Forbud mod tilsætningsstoffer i form af aroma og farvende egenskaber.

Disse initiativer er afgørende for at beskytte børns sundhed og trivsel. MIO ser derfor særligt positivt på denne del af forslaget, da det primært er børn og unge, der benytter snus og e-cigaretter. MIO ønsker at rose departementet for initiativet.

Dog bør det uddybes yderligere, hvad forbuddet helt præcist dækker over. Betyder det eksempelvis, at man ikke må være i besiddelse af f.eks. snus? Og i så fald, hvad vil konsekvensen være?

Svar: Indarbejdet i de specielle bemærkninger (nu § 3), at forbuddet ikke gælder for besiddelse.

Til gengæld mener MIO ikke, at forslaget gør tilstrækkeligt ift. rygning ved blot at sammenskrive gældende ret: Landstingsforordning nr. 10 af 14. november 2004 om tobak og sikring af røgfrie miljøer, samt mærkning af tobaksvarer og Inatsisartutlov nr. 15 af 26. maj 2010 om forbud mod rygning.

Nærværende forslag viderefører dermed gældende ret i dets hovedindhold herunder røgfrie miljøer, forbud mod salg af tobaksvarer til unge under 18 år, reklameforbud mod tobaksvarer og tydelig mærkning af tobaksvarer om farerne ved anvendelsen af tobaksvarer.

Samt forbyder:

- Unge under 18 år at sælge tobaksvarer.
- Salg af cigaretter i pakker med færre end 20 stk.

MIO hæfter sig her ved, at undersøgelserne viser, at rygning er et udbredt problem i landet, ikke kun blandt voksne, men også blandt børn og unge, og at der i forslagets bemærkninger også konkluderes, at brug af tobak er én af de alvorligste forebyggelige risikofaktorer, når det kommer til befolkningens sundhed.

Alligevel fokuserer forslaget udelukkende på regulering af salg til børn og unge, reklamering samt på at skabe røgfrie miljøer i det offentlige rum. Men hvis målet er at beskytte børn og unges sundhed, opfordrer MIO til, at forslaget bliver mere proaktivt og omfatter en bredere vifte af foranstaltninger over for cigaretter.

Selvom der er fokus på at skabe røgfri miljøer i det offentlige rum, vil mange børn og unge stadig blive udsat for passiv rygning. MIO ønsker derfor at fremhæve følgende tekst fra Artikel 24 i FN's Konvention om Barnets Rettigheder:

”Deltagerstaterne anerkender barnets ret til at nyde den højest opnåelige sundhedstilstand...”

Børn, der bliver udsat for passiv rygning i hjemmene, kommer ikke til at nyde den højest opnåelige sundhedstilstand. På den måde risikerer man at krænke børns ret til sundhed, som fastsat i FN's Konvention om Barnets Rettigheder.

Forslagets bemærkninger fremhæver, at begrænsningen af nikotin- og tobaksrøg i det offentlige rum er med til at afnormalisere brugen af tobak. Dog kan det argumenteres, at hvis et barn udsættes for passiv rygning derhjemme, kan barnet opfatte rygning som normen, hvilket potentielt kan øge risikoen for, at barnet selv begynder at ryge.

Desuden påpeges der i forslaget bemærkninger, at formålet ikke er at krænke personer, der aktivt har valgt at ryge, men derimod at respektere borgernes ret til beskyttelse mod passiv rygning. Det er dog vigtigt at huske, at børnene også er borgere, og at deres rettigheder ikke bør krænkes.

For at bekæmpe rygning effektivt opfordrer MIO til, at der udarbejdes en omfattende plan for at forbyde alle typer tobak og nikotin, herunder cigaretter. Der bør laves en plan for, hvordan landet gradvist kan blive helt røgfrit. Her kan man eksempelvis lade sig inspirere af Storbritannien, hvor et nyt lovforslag er blevet fremsat med henblik på at gøre tobak helt ulovligt. Ifølge forslaget vil aldersgrænsen løbende blive hævet med et år for hvert år, der går, hvilket betyder, at personer født i 2009 eller senere aldrig vil kunne købe cigaretter lovligt. Forslaget er foreløbigt blevet vedtaget i parlamentet. Et andet land, der kan hentes inspiration fra, er eksempelvis Finland, der har lavet en målsætning om, at landet skal blive røgfrit i 2040.

Det er MIOs overbevisning, at et totalt forbud mod alle typer tobak og nikotin er den mest effektive måde at beskytte børns sundhed og trivsel på. Alle former for tobak og nikotin er skadeligt for børn og unges sundhed, og det har store konsekvenser for vores samfund. Vi opfordrer derfor Departementet for Sundhed til at overveje dette i dets videre arbejde med at bekæmpe tobaksforbruget.

Svar: Naalakkersuisoq for Sundhed er ikke afvisende for ideen. Det er dog ikke indarbejdet, da Naalakkersuisoq vurderer, at forslaget ikke bør forsinkes i den nuværende proces. Det vil derfor blive overvejet til et ændringsforslag på en senere samling i Inatsisartut.

En betydelig del af landets børn og unge er allerede rygere. MIO opfordrer derfor departementet til at øge indsatsen ved at udvikle mere omfattende undervisnings- og oplysningsmateriale om rygning rettet mod børn og unge. Der bør også etableres flere hjælpeforanstaltninger til dem, der allerede er begyndt at ryge. Som undersøgelserne viser, er der ikke blevet gjort tilstrækkeligt for at forhindre, at børn og unge begynder at ryge i de seneste mange år. Derfor bør landets myndigheder intensivere deres indsats for at identificere de bedste metoder til at hjælpe dem med at stoppe, og aktivt arbejde på at implementere disse metoder. WHO har anbefalinger til rygeafvænningsinterventioner.

Svar: Det er indarbejdet i de specielle bemærkninger under økonomiske konsekvenser (3.2), at Naalakkersuisut arbejder på at etablere rygestopstilbud. Naalakkersuisut vil undersøge mulighederne for oplysningskampagner.

KAK - Kalaallit Arsaattartut Kattuffiat

Det vil være godt for befolkningens sundhed (og sportens udvikling), særligt for børn og unge, at det ikke var tilladt med rygning, snus, alkohol o.l. i områder, hvor der normalt er mange børn og unge – som f.eks. vuggestuer, børnehaver, skoler, fritidshjem, børnehjem, legepladser o.l.

Og lige så vigtigt i sportsområder som idrætshaller, fodboldbaner, skilift, svømmehaller o.l.

F.eks. at man ikke må ryge, tage snus, indtage alkohol, være beruset o.l. inden for 100 m i disse områder.

Det vil gavne samfundets sundhed og sporten, særligt børn og unge.

Svar: Muligheden for at regulere de nævnte forhold er indarbejdet i § 17, stk. 2, hvor Naalakkersuisut bemyndiges til at kunne fastsætte nærmere regler om forbud mod rygning på udendørsarealer, der anvendes til aktiviteter til børn og unge. Det skal dog bemærkes, at hjemmelsbestemmelsen kun vil finde anvendelse, hvor det er muligt at regulere på en måde, der gør det tydeligt for borgerne, hvordan den gældende retstilstand er, og et forbud mod rygning inden for 100 meter af de nævnte virksomheder, institutioner m.v. vil kunne udgøre et håndhævelsesmæssigt problem hvis lovgivningen ikke indtænkes i en praksisnær kontekst.

Neriuffik - Kræftens bekæmpelse i Grønland

Neriuffiit Kattuffiat er for stramning af salg og tiltag vedr.:

- forbud mod e-cigaretter og e-væsker
- forbud mod andre nikotinprodukter (undtagen lægemidler)
- forbud mod snus, skråtobak og tyggetobak (røgfri tobak)
- forbud mod tilsætningsstoffer i for af aroma og farvende egenskaber
- forbud mod at unge under 18 år sælger tobaksvarer
- forbud mod salg af cigaretter i mindre pakker end 20 stk.

Vi mener samtidig, at der skal sættes oplysningskampagner ind vedr. bivirkninger for rygere, da vi ikke kan se vedvarende kampagner køre undtagen med billeder på cigaretpakningerne.

Svar: Naalakkersuisut vil undersøge mulighederne for oplysningskampagner.

KNI A/S

Har tilsluttet sig Grønlands Erhvervs høringssvar.

Kalaallit Nunaanni Brugseni

Har svaret i samarbejde med Grønlands Erhverv.

Pisiffik

Har svaret i samarbejde med Grønlands Erhverv.

British American Tobacco Denmark A/S (BAT)

BAT bemærker, at formålet med lovudkastet er at reducere antallet af rygere, understøtte strukturel forebyggelse, at borgerne skal have bedre muligheder for at træffe ”det sunde valg”, og at forslaget målgruppe primært er børn og unge.

BAT Danmark mener, at tobaks- eller nikotinformbrug bør være strengt forbudt for mindreårige. Derfor anerkender vi hensigten med lovforslaget. Vi mener dog, at der er andre og mere effektive måder at reducere antallet af rygere på, samt forhindre børn og mindreårige i at få adgang til tobak og nikotin. Samtidig mener vi, at udkastet til lovforslag vil få flere utilsigtede konsekvenser, herunder tilskyndelse til det illegale marked.

Grundlæggende mener BAT, at hovedpunkterne i lovudkastet strider mod lovforslagets hensigt, da det ikke vil medføre, at færre børn og unge begynder at ryge. Derfor bør lovudkastet i sin helhed tages op til grundlæggende revision - herunder især punkt 2, som bør udgå af det reviderede lovforslag.

Efter vores mening er nøglen til at opnå bæredygtige reduktioner i rygeprævalensen, samt beskytte borgerne mod rygerelaterede skader, transformationen af tobaksmarkedet til et marked, der tilbyder voksne forbrugere, der ellers ville fortsætte med at ryge, en række produkter med reduceret risiko (“RRP”).

Det er almindeligt accepteret, at størstedelen af den skade, der er forbundet med cigaretter, er forårsaget af indånding af røgen produceret ved forbrænding af tobak, og at der er mulighed for en betydelig reduktion af tobaksskader ved at eliminere indånding af cigaretrøg for personer, der fortsætter med at bruge røgfri tobak og nikotin. Mens rygere historisk set har haft meget få alternativer til brændbare cigaretter, giver innovation nu et større udvalg af røgfri tobaks- og nikotinprodukter, der er mindre risikable end cigaretter.

Vi mener, at den mest realistiske måde for Naalakkersuisut at nå sit mål er ved at indføre regulering, der muliggør tilgængeligheden og bevidstheden om egenskaberne af en bred vifte af RRP'er for rygere, som ellers ville fortsætte med at ryge. Videnskabelig evidens støtter kraftigt RRP'er, som har bidraget til reduceret rygeprævalens i lande med et regulatorisk landskab, der letter

produktionen af forbrugeracceptable produkter, samt fremmer forbrugernes bevidsthed om deres tilgængelighed og egenskaber, og derved minimerer risikoen for misforståelser vedrørende de komparative risici ved RRP'er.

Vi anerkender Naalakkersuisuts bekymringer vedrørende børn og unges optagelse og brug af RRP'er, og vi er enige om, at disse produkter kun bør være tilgængelig for voksne. Disse bekymringer kan dog løses ved hjælp af reguleringsmuligheder, der er korrekt målrettet mod at reducere unges adgang og brug, samtidig med at de stadig sikrer, at voksne rygere har bevidsthed om og passende adgang til en bred vifte af reducerede risikoalternativer til brændbare tobaksprodukter, og at de har mulighed for at skifte til sådanne produkter.

Svar: Naalakkersuisut ønsker at gøre en væsentlig indsats for at nedbringe forbruget af tobaks- og nikotinprodukter, der er sundhedsskadelige for befolkningen, primært men ikke udelukkende rettet mod børn og unge. Uagtet om de såkaldte RRP'er udgør en mindre sundhedsmæssig risiko, udgør de dog en sundhedsmæssig skadevirkning, og Naalakkersuisut vil som et alternativ til disse produkter undersøge muligheden for at tilbyde gratis rygeafvænningsstilbud.

Forslaget om et forbud mod røgfri tobak og tobaksfri nikotinprodukter repræsenterer en forpasset mulighed for folkesundheden.

I lovforslagets paragraf 2 er der lagt op til at forbyde tobaksfrie nikotinprodukter, herunder e-cigaretter og nikotinposer (tobakserstatning), samt røgfri tobaksvarer, herunder snus og anden røgfri tobak, samt opvarmede tobaksprodukter.

Det argumenteres i bemærkningerne til lovforslaget, at man vil beskytte børn og unge mod de skadelige virkninger af nikotin- og tobaksforbrug. Samtidig præciseres det i bemærkningerne, at Grønland har den højeste rygeprævalens blandt de nordiske lande, og at rygning er den hyppigste årsag til kræft. Det er derfor afgørende, at der kommer lovgivning, så nuværende rygere får de bedste muligheder for at holde op med at ryge.

Røgfri tobak og tobaksfri nikotinprodukter har en potentielt reduceret risiko sammenlignet med cigaretter. Derfor bør disse reducerede risikoprodukter (" RRP'er ") holdes som lovlige produkter på markedet, for at give rygere, der ellers ville fortsætte med at ryge, de bedste betingelser for at skifte til alternativer med reduceret risiko.

Med det in mente er BAT særligt forundret over indholdet af lovforslaget og dets forventede effekt. Ved at forbyde al røgfri tobak og tobaksfri nikotinprodukter (undtagen lægemidler) fjerner du alle de reducerede risikoalternativer til rygning, som i øjeblikket findes på markedet eller potentielt kan markedsføres i fremtiden. Det er en invasiv foranstaltning, der er i modstrid med interesserne for

forbrugere, der ryger brændbare tobaksvarer, og regeringens målsætning om at forbedre folkesundheden.

Forslaget om at forbyde RRP'er er efter vores opfattelse i strid med offentlighedens interesser og Naalakkersuisuts målsætning om at nedbringe rygeprævalensen i Grønland. Det foreslåede forbud vil have en negativ indvirkning på folkesundheden ved at fastholde brugen af mere farlige brændbare tobaksprodukter.

Naalakkersuisut har undladt at betragte de folkesundhedsmæssige fordele ved RRP'er som et reduceret risikoalternativ til brændbar tobak for rygere. Som diskuteret nedenfor peger vægten af nuværende videnskabelige beviser for at tilskynde rygere, der ville fortsætte med at ryge, til at skifte til RRP'er som en vigtig komponent i en strategi for reduktion af tobaksskade.

Reduktion af tobaksskader tager udgangspunkt i den indsigt, at langt størstedelen af de skader, som tobaksbrug forårsager, er forårsaget af røg - forbrændingsprodukter, der opstår ved afbrænding af tobak - og ikke af nikotin i sig selv. Derfor er der mulighed for en potentiel betydelig gevinst for folkesundheden ved at eliminere indånding af cigaretrøg for personer, der fortsætter med at bruge nikotin. Begrebet tobaksskadereduktion er i overensstemmelse med den internationalt anerkendte 'ret til sundhed' og det underliggende princip om personlig autonomi, som indebærer en ret til at beskytte ens sundhed ved at have adgang til produkter, der er reduceret risiko i forhold til andre, eller produkter, der ville forbedre ens sundhed, når man udskifter andre produkter. For rygere omfatter dette bevidsthed om og adgang til acceptable RRP'er og nøjagtige helbredsoplysninger for at træffe informerede beslutninger i overensstemmelse med ens egne motiver, årsager og værdier.

Som sådan, snarere end at forbyde disse produkter, opfordrer vi kraftigt Naalakkersuisut til at fokusere på at udvikle et afbalanceret reguleringsregime, der understøtter RRP-markedet, så voksne forbrugere har adgang til og bevidsthed om en bred vifte af reducerede risikoalternativer til konventionel tobak, samtidig med at de beskytter mod unges brug af tobaks- eller nikotinprodukter.

Der er stigende enighed blandt sundhedseksperter om, at eksklusiv brug af RRP'er giver reduceret risiko for skade sammenlignet med at ryge konventionelle cigaretter.

E-cigaretter

Et omfattende antal videnskabelige og folkesundhedsorganisationer har konkluderet på grundlag af nuværende beviser, at nikotindampning indebærer en reduceret risiko sammenlignet med rygning. For eksempel:

- I 2022 vedtog det belgiske overordnede sundhedsråd (et videnskabeligt rådgivende udvalg for den belgiske regering) " enstemmigt ", at e-cigaretter er mindre skadelige end cigaretter.

I sin indstilling til regeringen udtalte rådet, at selvom e-cigaretter ikke er risikofrie, er de klart mindre skadelige end en traditionel tobakscigaret. Ifølge rådet kan e-cigaretten derfor være et redskab til helt at holde op med tobakken, men det er fortsat utilrådeligt for især ikke-rygere og unge. ” (oversat citat)

- Det franske nationale akademi for medicin udtalte i 2019: " det er fastslået, at vaporetten er mindre farlig end cigaretten... Det er derfor at foretrække for en ryger at dampe. Siden 2016 har den høje sundhedsmyndighed (HAS) betragtet det som 'en hjælp til at stoppe eller reducere rygeres forbrug af tobak.' Santé Publique France angiver, at mindst 700.000 [franske] rygere er holdt op med at bruge elektroniske cigaretter. ...Rygere, der var ved at skifte til fordampning i stedet for tobak, bør ikke tøve... ". (oversat citat)
- Det tyske forbundsinstitut for risikovurdering udtalte: "[a] ifølge nuværende viden er e-cigaretter mindre skadelige end konventionelle tobaksprodukter, når de bruges efter hensigten " og "[s] heksing fra cigaretter til nikotinposer kunne repræsentere en reduktion af sundhedsrisikoen for en person, der ryger." (oversat citat)
- Health Canada udtaler: "... forskere har ... fastslået, at det er mindre skadeligt at skifte helt til dampning af nikotin end at fortsætte med at ryge" og "[v]aping-produkter producerer kun en lille del af de 7000+ kemikalier, der findes i tobaksrøg, såvel som lavere niveauer af de potentielt skadelige." (oversat citat)
- Det newzealandske sundhedsministerium udtaler, at: "... vaping-produkter har potentialet til at yde et bidrag til [New Zealand] Smokefree 2025-målet og kan forstyrre de betydelige uligheder, der er til stede " og "[e] ekspertens mening er, at Vaping-produkter er meget mindre skadelige end rygetobak, men ikke helt harmløse." (oversat citat)

Disse konklusioner er også draget af flere gennemgange af beviserne fra folkesundhedsekspertes og internationale agenturer. For eksempel fandt en uafhængig ekspertgennemgang af Public Health England (2018) , som opdaterer beviserne fra sin skelsættende rapport fra 2015, at "[v]aping udgør kun en lille brøkdel af risiciene ved at ryge, og at skifte fuldstændigt fra rygning til dampning giver væsentlige sundhedsmæssige fordele i forhold til fortsat rygning. Baseret på den nuværende viden er det fortsat en god måde at kommunikere den store forskel i relativ risiko entydigt på, at dampning er mindst 95 % mindre skadeligt end rygning, så flere rygere opfordres til at skifte fra rygning til damp". (oversat citat) (Se også PHE (2019), PHE (2020), 2020-rapporten, UK Committee on Toxicity of Chemicals in Food, Consumer Products and the Environment (2020), NASEM (2018) og Abrams et al., (2018)).

Udgivet peer-reviewed forskning af BAT understøtter også den reducerede risikoprofil for BATs e-cigaretterprodukter. For eksempel undersøgte Margham et al., (2016) 150 kemiske emissioner fra

BAT's e-cigaretteprodukt, Vype ePen, en referencetobakscigaret og laboratorieluft-/metodeemner. Forskningen fandt, at giftstofniveauerne i emissionerne fra Vype ePen var fra 92 % til 99 % lavere sammenlignet med dem fra referencecigaretten. Et andet BAT-studie (Cunningham et al., (2020)) sammenlignede giftstofemissioner fra fem BAT-fremstillede e-cigaretteprodukter med røg fra en referencecigaret og fandt, at niveauerne af de ni WHO TobReg- prioriterede cigaretrøg-toksiske stoffer var mere end 99 % lavere i e-cigarette aerosoler.

Mange uafhængige peer-reviewede undersøgelser har også fundet, at biomarkører for tobakseksposering falder, efter at rygere skifter til en e-cigarette og til niveauer opnået ved at holde op med at ryge uden e-cigaretter. Disse undersøgelser er relevant evidens for at påvise reduktioner i giftstofeksposeringer fra e-cigaretter viser tobaksskadereduktion. For eksempel, i Round et al., (2019) , blev biomarkører for 23 giftstoffer målt i forsøgspersoner, der gik over til at bruge en e-cigarette fra cigaretrykning. Alle biomarkører, bortset fra nikotin, reduceredes væsentligt hos forsøgspersoner, der skiftede til e-cigaretten inden for 5 dage. Forfatterne foreslår, at brugen af e-cigaretter udsætter forbrugerne for færre og lavere niveauer af røggifte end brændbare cigaretter, mens de stadig leverer nikotin til forbrugeren. (Se også Shahab et al., (2017), Soulet et al., (2022), O ' Connell et al., (2016), Goniewicz et al., (2017) og Pulvers et al., (2020)).

Den amerikanske fødevarer- og lægemiddeladministration ("US FDA") har også givet markedsføringstilladelser for en række e-cigaretteprodukter i henhold til en artikuleret standard om, at sådanne produkter er " egnede til beskyttelse af folkesundheden." Det amerikanske FDA har givet tilladelse til markedsføring af BAT's VUSE Solo, Ciro og Vibe e-cigaretter (som markedsføres i USA af RJ Reynolds Vapor Company). Resultater fundet af det amerikanske FDA , som førte til dets afgørelse om, at markedsføringstilladelsen for produktet opfyldte den amerikanske FDA-standard for " passende til beskyttelse af folkesundheden ", omfattede: "selv ved de testede maksimale dosisniveauer, hverken den [samlede partikelformige stof (TPM) eller gasdampfase (GVP)] fra nogen af aerosolerne i alle de nye produkter eller sammenligninger på markedet for [e-cigarette] var mutagent, cytotoxisk eller genotoxisk under testbetingelserne." Og " Voksne rygere, der skifter til disse produkter (enten fuldstændigt eller med en betydelig reduktion i cigarettforbruget) vil drage fordel af reduceret eksposering for mange HPHC'er ". (oversat citat)

Opvarmede tobaksprodukter (" THP'er ")

Vægten af videnskabelig dokumentation viser, at THP'er har en reduceret risiko sammenlignet med rygning. For eksempel konkluderede Public Health England i sin 2018-rapport, at "de tilgængelige beviser tyder på, at tobaksovarmede produkter kan være betydeligt mindre skadelige end tobakscigaretter", og at " sammenlignet med cigaretter, vil opvarmede tobaksprodukter sandsynligvis udsætte brugere og omkringstående for lavere niveauer af partikler og skadelige og potentielt skadelige forbindelser (HPHC). Omfanget af den fundne reduktion varierer mellem undersøgelserne." (oversat citat)

Den britiske komité for teknologi (2017), som gennemgik data for to forskellige THP'er, fandt en reduktion på op til 90 % i de skadelige og potentielt skadelige forbindelser i aerosolen, der genereres af enhederne, sammenlignet med røgen fra konventionelle cigaretter. (Se også Caponnetto et al., (2018), Haziza et al., (2016), Haziza et al., (2020a) og (2020b) og Simonavicius et al., (2018)).

En undersøgelse foretaget af det tyske forbundsinstitut for risikovurdering (" **BfR** ") (Mallock et al. , (2018)) analyserede samlede partikler, der er væsentlige bidragydere til sundhedsrisikoen i THP'er. Forfatterne fandt, at "niveauer af større kræftfremkaldende stoffer er markant reduceret i emissionerne af det analyserede HNB-produkt i forhold til de konventionelle tobakscigaretter" (oversat citat). For nylig har det hollandske nationale institut for folkesundhed og miljø (" **RIVM** ") også observeret, at: "Generelt, synes konklusionen at være berettiget, at indtagelse af THP'er i stedet for cigaretter vil være forbundet med en væsentlig stigning i forventet levetid, for undergruppen af rygere, der ville dø af kræft " (Slob et al (2020)). (oversat citat)

I april 2019 godkendte den amerikanske FDA salget af en THP på det amerikanske marked på grundlag af, at det var "egnet til beskyttelse af folkesundheden, fordi produkterne blandt flere vigtige overvejelser producerer færre eller lavere niveauer af nogle toksiner end brændbare cigaretter" (oversat citat). I juli 2020 godkendte den amerikanske FDA også markedsføringen af et THP-produkt med reduceret eksponeringsinformation, herunder at produktet reducerer produktionen af skadelige og potentielt skadelige kemikalier væsentligt, og at videnskabelige undersøgelser har vist, at man, hvis man helt skifter fra konventionelle cigaretter til produktet, reducerer brugerens eksponering for skadelige eller potentielt skadelige kemikalier markant. I meddelelsen om godkendelsen udtalte den amerikanske FDA: "[d]ata indsendt af virksomheden viser, at markedsføring af disse særlige produkter med de autoriserede oplysninger kan hjælpe afhængige voksne rygere med at skifte væk fra brændbare cigaretter og reducere deres eksponering for skadelige kemikalier, men kun hvis de skifter fuldstændigt" (oversat citat).

BAT peer-reviewed videnskabelig forskning offentliggjort i tidsskriftet Internal and Emergency Medicine i juli 2021 og september 2022 viser også en betydelig reduktion i indikatorer for potentiel skade over seks måneder og et år for rygere, der skifter til eksklusiv brug af BAT's glo TM. Resultaterne viste, at deltagere, der skiftede udelukkende til THP, oplevede statistisk signifikante ændringer på tværs af en række biomarkører for eksponering og biomarkører for potentiel skade sammenlignet med at fortsætte med at ryge. For de fleste målte biomarkører svarede de reduktioner, der blev set hos personer, der udelukkende brugte THP, til dem, der holdt helt op med at ryge.

Snus

Selvom det ikke er risikofrit, er der en videnskabelig konsensus om, at snus er markant mindre farligt end brændbar tobak. Data indikerer især, at snusbrug ikke giver øget risiko for lungekræft

eller kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL), de to største bidragydere til sundhedsrisici, der er specifikke for cigaretrygning.

I en rapport fra 2007 konkluderer Royal College of Physicians, at "[af] toksikologiske og epidemiologiske grunde ser nogle af de svenske røgfrie produkter ud til at være forbundet med det laveste potentiale for sundhedsskade" (oversat citat). Tilsvarende har WHO's videnskabelige rådgivende komité for tobaksvareregulering konkluderet, at "[a] af de røgfri tobaksprodukter på markedet er produkter med lave niveauer af nitrosaminer, såsom svensk snus, betydeligt mindre farlige end cigaretter."

Baseret på videnskabelige beviser har den amerikanske fødevarer- og lægemiddeladministration ("FDA") godkendt påstanden "Brug af akmindelig snus i stedet for cigaretter giver dig en lavere risiko for mundkræft, hjertesygdomme, lungekræft, slagtilfælde, emfysem og kronisk bronkitis" (oversat) for otte snusprodukter i svensk stil. For visse andre snusprodukter i svensk stil var et flertal af FDA's Videnskabelige Rådgivende Komité for Tobaksprodukter (TPSAC) enige om, at de foreslåede markedsføringspåstande om "Ingen røg = mindre risiko"; og at rygere, der helt skifter fra cigaretter til de specificerede (Camel) snusproduktvarianter, markant kan reducere deres risiko for lungekræft og luftvejssygdomme, blev understøttet af videnskabelig dokumentation relateret til de specificerede (Camel) snusproduktvarianter.

Denne tilladelse fra det amerikanske FDA understreger det irrationelle i det fortsatte forbud mod snus i EU, og hvorfor regeringen ikke bør vedtage et sådant forbud i Grønland. At snus ikke er ufarligt, retfærdiggør ikke, at det er forbudt. Tværtimod bør regeringen vurdere, at risikoen for snus i forhold til rygning, som det er et levedygtigt alternativ til, er meget lav og dermed giver mulighed for at reducere tobaksskader. Desuden er der ingen pålidelige data, der understøtter påstanden om, at snus har en 'gateway-effekt', der fører til øget optagelse af cigaretrygning. Faktisk konkluderede Den Europæiske Unions videnskabelige komité for nye og nyligt identificerede sundhedsrisici i sin udtalelse den 6. februar 2008, at "[de] svenske data med deres fremtidige og langsigtede opfølgning giver ikke megen støtte til teorien, at røgfri tobak (dvs. svensk snus) er en indgang til fremtidens rygning" (oversat citat). Det er også bemærkelsesværdigt, at det amerikanske FDA ved at give sin godkendelse til ændrede risikopåstande, satte myndigheden strenge reklame- og salgsfremmende begrænsninger på produkterne, herunder et krav om at begrænse annoncering til voksne - og dermed demonstrere tilgængeligheden af alternativer til at imødegå bekymringer vedrørende ungdomsbrug. Regeringen har derfor mulighed for ikke blindt at følge EU's mangelfulde politik, men i stedet vedtage en evidensbaseret reguleringstilgang, der tilbyder en potentiel fordel for folkesundheden som fundet af US FDA.

Tobaksfri orale nikotinposer

Da orale nikotinposer ikke indeholder tobak, indeholder disse produkter væsentligt lavere niveauer af giftstoffer end brændbare tobaksprodukter som cigaretter og røgfri tobaksprodukter som snus. Dette understreges af BAT peer-reviewed videnskabelig forskning, som fandt, at giftstofniveauer i orale nikotinposer var signifikant lavere end en videnskabelig referencecigaret og snus, og svarede til niveauerne målt i NRT. Prækliniske undersøgelser udført af Bishop et al., (2016) fandt også, at orale nikotinposer havde reduceret cellulær og toksikologisk respons sammenlignet med cigaretter og snus.

Den potentielle reducerede risikoprofil for orale nikotinposer sammenlignet med cigaretter er blevet anerkendt af de offentlige sundhedsmyndigheder. For eksempel:

- I 2022 udgav den tyske BfR, som er ansvarlig for at udarbejde ekspertrapporter og udtalelser om fødevarer- og fodersikkerhed samt om sikkerheden af stoffer og produkter, en sundhedsvurdering af tobaksfri orale nikotinposer. BfR konkluderer, t med modellen for risikominimering i tankerne, "... at skifte fra cigaretter til nikotinposer kunne repræsentere en reduktion af sundhedsrisici for en person, der ryger ". (oversat citat)
- I 2021 offentliggjorde det hollandske nationale institut for folkesundhed og miljø (RIVM) en rapport ' Nikotinprodukter uden tobak til rekreativt brug ', som fandt, at "[d]er er intet bevis for, at nikotin har mutagene eller kræftfremkaldende egenskaber ", " for brugere af tobaksvarer er nikotinposer sandsynligvis et mindre skadeligt alternativ " og " nikotinposer kan potentielt spille en rolle i at reducere nikotinafhængighed." (oversat citat)

Evidensen tyder på, at RRP'er har bidraget til reduceret rygeprævalens i lande med et mere fleksibelt reguleringslandskab.

Mens BAT's RRP'er ikke er godkendte rygestopudstyr og ikke markedsføres som sådan, indikerer erfaringerne fra markeder, at RRP'er har bidraget til reduceret rygeprævalens i lande med et mere fleksibelt reguleringslandskab, der letter forbrugernes bevidsthed om deres tilgængelighed og egenskaber. For eksempel:

- I Storbritannien, hvor regeringen og offentlige sundhedsmyndigheder støtter brugen af e-cigaretten som et alternativ til rygning, er forekomsten af rygning faldet markant efter introduktionen af e-cigaretter. Den seneste britiske årlige befolkningsundersøgelse 2022, viste, at procentdelen af rygere var 12,9 % af befolkningen, hvilket repræsenterer et fald på 7,3 % i rygeprævalensen fra 2011 (20,2 % af befolkningen). UK Annual Population Survey 2021, bemærkede, at "[v]aping-enheder såsom e-cigaretter har spillet en stor rolle i faldet i rygeprævalensen i Storbritannien." (oversat citat)
- Public Health Englands 2021-evidensopdatering for e-cigaretter fandt:

- Undersøgelser viser, at titusindvis af rygere stoppede som følge af dampning i 2017, svarende til skøn i tidligere år.
 - Sammenlignet med 2018-gennemgangen er der stærkere beviser i dette års rapport for, at nikotindampeprodukter er effektive til rygestop og -reduktion.
 - Som foreslået i tidligere evidensgennemgange bør kombination af vaping-produkter (den mest populære kilde til støtte, der bruges af mennesker, der forsøger at holde op med støtte til rygestop (den mest effektive form for støtte), være en tilgængelig mulighed for alle mennesker, der ønsker at holde op med at ryge. (Se også West et al. (2014), Beard et al. (2016), Jackson et al. (2023)).
- På EU-plan viser den særlige Eurobarometer 506-undersøgelsesrapport om tobak og elektroniske cigaretter, at alle fire lande med den højeste andel af nuværende e-cigaretbrug (Østrig 4 %; Frankrig 6 %; Irland 7 % og Storbritannien 4 %) viser betydelige fald i udbredelsen af rygning mellem 2009 og 2020 (9 procentpoint; 11 procentpoint, henholdsvis 13 procentpoint og 16 procentpoint), hvilket er markant over EU27 + UK-gennemsnittet på et fald på 6 procentpoint i samme periode. Dataene viser også, at mere end halvdelen af e-cigaretbrugere (57%) siger, at de begyndte at dampe for at stoppe eller reducere deres tobaksforbrug; og 57 % af rygere eller tidligere rygere, der bruger eller har brugt e-cigaretter og/eller THP'er, siger, at disse produkter har hjulpet dem med at holde op eller reducere deres rygning. (Se også Farsalinos et al., (2020)).
 - I USA er tilgængeligheden af e-cigaretter faldet sammen med rekordfald i udbredelsen af rygning. Den nuværende rygning faldt fra 20,9 % i 2005 til 11,5 % i 2021, den laveste forekomst, siden data blev tilgængelige i 1965, ifølge Centers for Disease Control and Prevention ("CDC") National Center for Health Statistics. Det samlede forbrug af tobaksprodukter for voksne i USA (inklusive e-cigaretter) faldt også fra 20,8 % i 2019 til 18,7 % i 2021. Og unges cigaretrykning er på et historisk lavt niveau, hvor kun 1,6 % af mellemskole- og gymnasieeleverne rapporterer nuværende (sidste 30 dage) cigaretbrug ifølge resultater fra CDC 2022 National Youth Tobacco Survey ("NYTS"). (Se også Levy et al., (2018) Glasser et al., (2021), Kalkhoran et al., (2019), Zhu et al., (2017), Kasza et al., (2022)), Wissman et al., (2021) målte sundhedseffekten af brugen af e-cigaretter i USA ved hjælp af beregningsmodeller. Undersøgelsen konkluderede, at tilgængeligheden af e-cigaretter i USA forventes at reducere rygning og forhindre 2,5 millioner for tidlige dødsfald inden 2100 i det modificerede tilfælde. Derfor vil tilgængeligheden af e-cigaretter sandsynligvis resultere i en betydelig sundhedsfordel for den amerikanske befolkning som helhed.
 - En undersøgelse foretaget af Levy et al., (2023) viste, at fremkomsten af e-cigaretter på det canadiske marked, især lovlig adgang til e-cigaretter i detailbutikker fra 2018, ikke har

bremset faldet i rygning. Tværtimod viste undersøgelsen udtalte implicitte reduktioner i rygning relateret til brugen af e-cigaretter, især blandt yngre rygere. Undersøgelsen "indikerer den potentielle folkesundhedspåvirkning af NVP'er gennem reduceret cigaretbrug, især blandt dem i yngre aldre." (oversat citat)

- Mens BAT's RRP'er ikke er godkendte rygestopapparater og ikke markedsføres som sådan, har mange uafhængige eksperter også fundet ud af, at e-cigaretter er en effektiv metode til rygestop. I januar 2024 offentliggjorde Cochrane Collaboration en opdatering til sin igangværende gennemgang af effekten og sikkerheden ved at bruge e-cigaretter til at hjælpe rygere med at opnå langvarig rygeafholdenhed. Denne version af rapporten vurderede resultaterne af 88 undersøgelser, der repræsenterede 27.235 deltagere. 47 undersøgelser var randomiserede kontrollerede forsøg. Forfatterne fandt, at " der er høj - sikkerhedsbeviser for, at [e-cigaretter] med nikotin øger ophørsraten sammenlignet med NRT, og moderat-sikre beviser for, at de øger ophørsfrekvensen sammenlignet med elektroniske cigaretter uden nikotin ". (oversat citat) Forfatterne sagde også, at ingen af de inkluderede undersøgelser opdagede alvorlige bivirkninger relateret til brug af e-cigaret (se også Hajek et al., (2019), Myers-Smith (2021), Chan et al (2021); Chambers (2022), Levett et al (2023), Ashour (2023), Lindson N. et al. (2023), Auer et al., (2024)).

BAT har bestilt en ekspertrapport fra professor Casey Mulligan, en verdenskendt professor i økonomi ved University of Chicago, og en tidligere cheføkonom i Det Hvide Hus Council of Economic Advisers. Hans rapport indeholder en omfattende, robust og opdateret analyse af beviserne for virkningen af reducerede risikoprodukter på rygeprævalensen. Professor Mulligan er en førende ekspert i økonomien i sundhedspleje og forbrugervalg og i anvendelsen af økonometriske teknikker til at måle virkningerne af regeringens politik. Han har udgivet adskillige peer-reviewede tidsskriftsartikler og bøger og er tilknyttet National Bureau of Economic Research, George J. Stigler Center for the Study of the Economy and the State og Population Research Center. **En kopi af professor Mulligans ekspertrapport findes som bilag 1 til dette svar.**

Professor Mulligan gennemførte en empirisk analyse af (ikke-industriens) offentligt tilgængelige europæiske data mellem 2014 og 2020. Han analyserede primært Eurobarometer-undersøgelserdataene om "Europæernes holdning til tobak og elektroniske cigaretter", som er påberåbt af Europa-Kommissionen, Europa-Parlamentet og andre vigtige EU-institutioner. Han finder på tværs af en række økonomiske tests, at indtoget og væksten af RRP reducerede rygning generelt i befolkningen, med en særlig udtalt effekt blandt personer i alderen 24 år og derunder, og at skatte- og reguleringspolitikker, der modvirker RRP-brug, resulterer i yderligere rygning. Med andre ord er RRP og cigaretter typiske substitutioner.

Specifikt udfører professor Mulligan en multivariat regressionsanalyse for at undersøge effekten på rygeprævalensen af stigende regulatorisk fjendtlighed over for e-cigaretter. Professor Mulligan

finder, at "... efterhånden som regulatorisk fjendtlighed over for e-cigaretter stiger, øges rygeprævalensen, og omvendt, når regulatorisk fjendtlighed over for e-cigaretter falder, falder rygeprævalensen." (oversat). Specifikt viser dataene, at der i Europa er en stigning på 0,39 procentpoint i rygeprævalensen for hver yderligere lovgivningsmæssig begrænsning (af den type, der overvejes i undersøgelsen), som pålægges forbrugernes adgang til e-cigaretter. Denne stigning repræsenterer 1,7 millioner ekstra rygere i Europa, som ellers ikke ville ryge. Professor Mulligan-analyse tyder også på, at implementering af flere ikke-prismæssige cigaretreguleringer sandsynligvis ikke vil reducere rygeprævalensen, hvorimod at tillade e-cigaretter (og andre RRP'er) og den regulatoriske frihed til at øge markedsandele vil fortsætte med at reducere rygeprævalensen.

Erfaringer fra markeder, hvor andre røgfrie alternativer har været tilgængelige i nogen tid, understøtter også konceptet om, at rygere kan gå over til alternative nikotinleveringssystemer med tilhørende fald i rygeprævalensen.

Eksempelvis er Sverige, som er et af de lande, som Naalakkersuisut sammenligner Grønlands rygeprævalens med, på vej til at blive et af verdens første "røgfrie" lande, defineret som mindre end 5 % af den voksne befolkning, der ryger. I Eurobarometer -undersøgelsen fra februar 2021 om europæeres holdning til tobak og elektroniske cigaretter rapporterede Sverige, at antallet af nuværende rygere var 7 %, hvilket er langt det laveste nationale niveau i Europa. Til sammenligning var antallet af nuværende rygere i hele EU 23 %. De svenske data for 2022 indikerer, at daglig rygning er 5,6 %. Kun 3 % af svenskerne i alderen 16-29 år ryger sammenlignet med 29 % af andre europæere i alderen 15-24 år. Sverige har også det laveste niveau af unges rygning i Europa. Se også Ramström L. (2016).

Data offentliggjort af WHO i 2018 indikerede også, at Sverige havde den laveste rate af tobaksrelateret dødelighed og den laveste forekomst af mandlig lungekræft i Europa (Ferlay et al., (2020)). Ramstrom (2020), som analyserede dataene fra Global Burden of Disease Study (2019), fandt også, at dataene viser, at svenske mænd har EU's laveste dødelighedsniveau, der kan tilskrives tobak, og at "en væsentlig faktor bag denne position er deres dominerende brug af snus i stedet for cigaretter". Han konkluderer, at "[han] antyder, at tilgængeligheden af snus som et alternativt nikotinleveringsprodukt kan bidrage til gavnlige virkninger på folkesundheden i form af lavere dødelighed, som kan tilskrives tobak." (oversat citat)

The Royal College of Physicians 2016-rapport Nicotine without smoke: Tobacco harm reduction, fastslår, at tilgængeligheden og brugen af snus i Sverige "demonstrerer bevis for konceptet, som en betydelig del af rygerne vil, givet tilgængeligheden af et socialt acceptabelt og overkommeligt forbrugeralternativ giver en lavere sundhedsfare, skifte fra røget tobak til det alternative produkt. Især blandt mænd har tilgængeligheden af snus som erstatning for rygning været med til at reducere forekomsten af rygning i Sverige, som nu er langt den laveste i Europa. Størrelsen af bidraget fra tilgængeligheden af snus ud over konventionelle tobakskontrolforanstaltninger er vanskeligt at

kvantificere, men en nylig undersøgelse af effekten af tilbagetrækning af snus fra markedet i Finland i 1995, da både Finland og Sverige blev medlem af EU, men kun Sverige fik lov til at fortsætte brugen, vurderer, at tilgængeligheden af snus i løbet af de følgende 10 år reducerede rygningens prævalens i Sverige med yderligere 3,7 procentpoint." (oversat)

Som diskuteret ovenfor, i betragtning af at orale nikotinprodukter ikke indeholder tobak, forventes de at udgøre en væsentlig mindre risiko end brændbare tobaksprodukter og endnu mindre risiko end snusprodukter. Derfor giver de mulighed for endnu større folkesundhedsgevinster for dem, der ses med snus.

I Japan er THP'er også dukket op som et potentielt stærkt værktøj til at reducere udbredelsen af rygning. Analyse af Cummings et al. (2020) fandt også, at der var en femdobling i det årlige procentvise fald i cigaretsalget i Japan efter introduktionen af THP'er i slutningen af 2015. Forfatterne udtalte: "mellem 2011 og 2015 var cigaretsalget i Japan aftagende i et langsomt, men støt tempo. Imidlertid accelererede nedgangen i cigaretsalget fra 2016, svarende til introduktionen af [HTP'er] på markedet." (oversat)

Caponnetto et al., (2023) udførte det første randomiserede, kontrollerede forsøg, der sammenlignede ophørsrater mellem THP'er og e-cigaretter blandt folk, der ryger og ikke har til hensigt at holde op.

Undersøgelsen viste, at THP-brug fremkaldte " en markant reduktion i cigaretforbruget, hvilket resulterede i næsten 40% afholdenhed fra rygning ved afslutningen af undersøgelsen " (oversat) Forfatterne konkluderede, at deres resultater " bekræftede effektiviteten af ECs [e-cigaretter] til cigaretsubstitution og rygestop, og afslørede for første gang, at HTP [opvarmet tobaksprodukt] kan fremme afholdenhed fra cigaretrygning i kombination med motiverende rådgivning. HTP'er gav en sammenlignelig oplevelse med EC'er. " (oversat)

Fagerstrom (2022) beskriver udviklingen af rygeprævalens i lande med relativt høj anvendelse af alternative nikotinprodukter såsom e-cigaretter, opvarmede tobaksprodukter og snus sammenlignet med nabolande, hvor disse produkter er mindre udbredte. Han bemærker, at dataene indikerer, at lande med en høj adoption af alternative nikotinprodukter har været i stand til at opnå lavere rygeprævalenser, og "de resultater tyder på, at adoption af alternative nikotinprodukter kan hjælpe med at reducere rygningens udbredelse hurtigere end traditionelle tobakskontrolforanstaltninger udelukkende fokuseret på forebyggelse og ophør." (oversat)

WHO's holdning til e-cigaretter, som Naalakkersuisut påberåber sig, er misforstået og er blevet kritiseret af folkesundhedseksperter.

Ved at foreslå reguleringsforanstaltninger for e-cigaretter antager WHO fejlagtigt, at der er bemyndigelse i henhold til WHO's rammekonvention om tobakskontrol (" **FCTC** ") til at regulere

RRP'er. FCTC tillader dog ikke den restriktive regulering af moderne røgfri og tobaksfri produkter. FCTC gælder for "tobaksvarer". RRP'er er ikke "tobaksprodukter", da de ikke er lavet af tobak (i tilfælde af e-cigaretter og orale nikotinposer), og de ryges ikke (i tilfælde af e-cigaretter, orale nikotinposer og THP'er). Følgelig er FCTC ikke et legitimt grundlag for at regulere disse produkter.

Desuden anerkender FCTC selv reduktion af tobaksskader som en del af strategien til forbedring af folkesundheden ved at reducere tobaksforbrug og eksponering for tobaksrøg. Præambelen til FCTC minder om retten til sundhed under internationale menneskerettighedsaftaler og fastslår, at parterne er "fast besluttet på at fremme foranstaltninger til bekæmpelse af tobak baseret på aktuelle og relevante, videnskabelige, tekniske og økonomiske overvejelser" (oversat). Specifikt, ved definitionen af tobakskontrol, anerkender artikel 1(d) i FCTC, at " tobakskontrol " ikke kun vedrører "en række af [tobak] udbud, efterspørgsel ", men også vedtagelsen af "skadesreduktionsstrategier, der sigter mod at forbedre en befolknings sundhed ved at eliminere eller reducere deres forbrug af tobaksprodukter og eksponering for tobaksrøg " (oversat). En korrekt anvendelse af FCTC, hvis den fandt anvendelse på RRP'er, ville derfor kræve en afbalanceret, forholdsmæssig regulering, der tager højde for de relative risici ved forskellige produkter og søger at maksimere RRP'ernes potentiale for at reducere sundhedsbyrden forbundet med rygning, og samtidig minimere brug af ikke-rygere (inklusive unge).

WHO's holdning til reduktion af tobaksskader og nye tobaks- og nikotinteknologier er også blevet stærkt kritiseret af en række folkesundhedseksperter. For eksempel:

- I oktober 2018 opfordrede en gruppe på 72 uafhængige specialister i nikotinvidenskab, -politik og -praksis WHO til at omfavne teknologisk innovation i kampen mod sygdomme forbundet med rygning, idet de udtalte: "på området for tobakskontrol og folkesundhed, har verden ændret sig markant siden rammekonventionen om tobakskontrol blev underskrevet i 2003. Det er umuligt at ignorere eller afvise fremkomsten af alternative nikotinleveringssystemer (ANDS). Det er etablerede og nye teknologier, der leverer nikotin til brugeren uden forbrænding af tobaksblade og indånding af tobaksrøg. Disse teknologier giver mulighed for betydelige og hurtige folkesundhedsgevinster gennem "reduktion af tobaksskader". " (oversat citat)
- Uafhængige eksperter har kritiseret et WHO-spørgsmål og svar fra 2020 om elektroniske cigaretter og erklærer, at det er forkert og vildledende - med en ekspert, der udtaler: "Forfatterne af dette dokument bør tage ansvar for at bruge åbenlys misinformation, der sandsynligvis forhindrer rygere i at skifte til en meget mindre risikabelt alternativ ". (oversat citat)
- I oktober 2021 skrev en fremtrædende international gruppe på 100 specialister i nikotinvidenskab, -politik og -praksis et brev, der opfordrede

Verdenssundhedsorganisationen til at gøre " reduktion af tobaksskader til en del af den globale strategi for at opfylde målene for bæredygtig udvikling for sundhed." (oversat citat)

- To tidligere direktører fra Verdenssundhedsorganisationen skriver i The Lancet, at WHO's manglende godkendelse af tobaksskadereduktion begrænser sundere valg for de 1,3 milliarder mennesker globalt, som ryger, og som har en øget risiko for tidlig død. Forfatterne bemærker, at der ikke er nogen videnskabelig begrundelse for WHO's holdning om, at e-cigaretter og andre nye nikotinprodukter skal behandles på samme måde som tobaksvarer. Denne holdning, hævder de, overser en risikoforholdsmæssig tilgang. Forfatterne skriver. " WHO er nødt til at omfavne disse innovationer inden for nikotinlevering. Lande, der høster fordelene ved reduktion af tobaksskader, såsom New Zealand, Sverige, Norge, England og Japan, bør opfordre de deltagende lande ved COP10 til at støtte forslag, der hurtigt vil reducere antallet af rygere. Verdens 1,3 milliarder mennesker, der ryger, hvoraf halvdelen vil dø tidligt, fortjener dette lederskab." (oversat citat)

Resumé

I lyset af den voksende konsensus om det betydelige potentiale for skadelige RRP'er har regeringen mulighed for at vedtage et evidensbaseret regelsæt for disse produkter i Grønland med reguleret og lovlig adgang til disse produkter. Der bør indføres passende regler, som afspejler produkternes komparative risikoprofiler. Eventuelle legitime bekymringer om sikkerhed og kvalitet og adgang for børn og mindreårige, kan løses af produktreguleringer. Regeringen har en reel mulighed for at drive forandring, der kan gavne tusindvis af rygeres liv.

Naalakkersuisut har undladt at vurdere virkningen af beslutningen på folkesundheden generelt. I mangel af en sådan vurdering kan Naalakkersuisut ikke påvise, at foranstaltningen tjener et legitimt formål og er forholdsmæssig. Det er en påviselig fejl i folkesundhedspolitikken at anvende den mest drakoniske foranstaltning (et forbud) på potentielt reduceret risiko alternative tobaks- og nikotinprodukter, og derved fastholde brugen af mere farlige brændbare tobaksprodukter.

Faren for overdreven regulering blev anerkendt af Royal College of Physicians i sin 2016-rapport, hvori den sagde:

“ En risikovillig, forsigtig tilgang til regulering af e-cigaret kan foreslås som et middel til at minimere risikoen for undgåelig skade, f.eks. eksponering for toksiner i e-cigaretdampe, renormalisering, gateway-progression til rygning eller andre reelle eller potentielle risici. Men hvis denne tilgang også gør e-cigaretter mindre let tilgængelige, mindre velsmagende eller acceptable, dyrere, mindre forbrugervenlige eller farmakologisk mindre effektive eller hæmmer innovation og

udvikling af nye og forbedrede produkter, så forårsager det skade ved at fastholde rygning.”
(oversat citat)

Det skal understreges, at vi ikke er modstandere af nogen regulering af disse produkter, faktisk det modsatte. Regulering er afgørende for at sikre ansvarlig vækst og forbrugeradgang for at støtte rygere i at skifte. Det, vi kræver, er proportional, ikke vilkårlig eller dårligt informeret regulering, som tager højde for de komparative risici og ikke behandler disse produkter på samme måde som eller værre end traditionelle tobaksvarer.

Svar: Naalakkersuisut ønsker ikke at udskifte et sundhedsskadeligt tobaksprodukt med et andet sundhedsskadeligt tobakssurrogat. Selvom e-cigaretter og andre tobakssurrogater ofte markedsføres som mindre skadelige alternativer til traditionelle cigaretter, er der stadig betydelige sundhedsmæssige risici forbundet med deres brug. Forskning har vist, at disse produkter kan indeholde skadelige kemikalier, så som formaldehyd, acetaldehyd og akrolein, som kan påvirke lungernes og hjertekarsystemets sundhed. (kilde: Public Health Consequences of E-Cigarettes). Tobakssurrogater kan appellere til unge mennesker, som måske ellers ikke ville begynde at ryge. Smagsvarianter og markedsføring kan gøre det mere attraktivt for unge og potentielt som en indgang til traditionel tobaksrygning.

Tobakssurrogater indeholder ofte nikotin, som er stærkt vanedannende. Et forbud kan hjælpe med at reducere antallet af mennesker, der bliver afhængige af nikotin, især blandt yngre generationer. Da e-cigaretter og lignende produkter er relativt nye, mangler der langtidsdata om deres sundhedsmæssige konsekvenser. Ved at forbyde disse produkter kan man undgå potentielle sundhedskriser i fremtiden.

At tillade tobakssurrogater kan sende en blandet besked om accepten af nikotinbrug, hvilket kan undergrave bestræbelserne på at reducere det samlede tobaksforbrug.

Afsluttende kan der endvidere henvises til WHO rapporter om tobak inkl. “WHO report on the global tobacco epidemic, 2021”, hvor der bl.a. står, at tobaksfri nikotinprodukter kan føre til forbrug af tobaksprodukter, samt, at tobaksfrie nikotinprodukter ikke betyder, at produkterne er mindre sundhedsskadelige.

Forslaget om at forbyde mentolcigaretter er misforstået og uberettiget.

Efter vores opfattelse skelner forslaget om at forbyde mentolcigaretter ikke mellem smagsingredienser, der kan være særligt attraktive for unge på den ene side (såsom søde eller konfektur-lignende smagsstoffer) og mentol, som udgør en veletableret andel af cigaretmarkedet, samt ikke er påvist at føre til rygestart.

Beviserne understøtter ikke konklusionen om, at et forbud mod mentolcigaretsmag ville hjælpe rygere til at holde op, og understreger smagsforbuddets ineffektivitet med hensyn til at nå et folkesundhedsmål.

Dette bekræftes i en rapport bestilt af Reynolds American Inc. (" **RAI** "), som er det amerikanske datterselskab af British American Tobacco, fra professor Jonathan Klick, Charles A. Heimbold, Jr. professor i jura ved University of Pennsylvania Carey Law School og Erasmus Chair of Empirical Legal Studies ved Erasmus University Rotterdam. Professor Klick undersøger i sin rapport de europæiske erfaringer med et mentolforbud ved hjælp af data fra en storstilet longitudinel undersøgelse af fire EU-markeder, hvor voksne rygere gentagne gange blev undersøgt om deres faktiske rygeadfærd før og efter EU-forbuddet mod mentolcigaret. Data blev også indsamlet og undersøgt fra amerikanske respondenter for at give en kontrafaktisk sammenligningsgruppe. **En kopi af professor Klicks ekspertrapport findes som bilag 2 til dette svar.**

Professor Klick gør følgende nøgleresultater vedrørende effektiviteten af EU's mentolforbud:

- Faldet i sandsynligheden for rygning for alle EU-respondenter efter EU's mentolcigaretforbud er statistisk identisk med det fald, der er observeret blandt alle amerikanske rygere i samme periode, hvilket tyder på, at EU's mentolforbud ikke har reduceret sandsynligheden for, at en person ryger.
- Sandsynligheden for at være daglig ryger blandt EU-respondenter steg umiddelbart efter EU-forbuddet mod mentolcigaretter, hvorimod amerikanske respondenter var mindre tilbøjelige til at rapportere, at de var dagligrygere i samme tidsrum, hvilket tyder på, at mentolforbud har ført til utilsigtede konsekvenser, der ikke forbedrer Folkesundhed.
- EU's mentolcigaretforbud var ikke forbundet med en systematisk forskel i rapporterede cigaretter røget om dagen blandt EU-respondenter i forhold til amerikanske respondenter, hvilket tyder på, at EU's mentolforbud ikke havde nogen effekt på forbruget af cigaretter.
- Alle disse resultater er uændrede, hvis analysen er begrænset til de personer, der rapporterede, at de røg mentolcigaretter i perioden før EU-forbuddet mod mentolcigaretter trådte i kraft. Dette inkluderer en konstatering af en statistisk signifikant stigning på omkring 7 procent i sandsynligheden for, at en EU-lands mentolryger er daglig ryger efter EU's mentolforbud, hvilket igen understreger, at mentolforbuddet var kontraproduktivt.
- På trods af at mange EU-mentolrygere hævdede, at de ville holde op med at ryge, når forbuddet trådte i kraft, er det meget få, der faktisk holder op. I perioden med forbud mod mentolcigaretter i EU var antallet af rygere, der stoppede med mentol i USA, faktisk lig med eller oversteg antallet af mentolrygere, der stoppede i EU. Disse resultater indikerer, at erklærede intentioner om at holde op som reaktion på et foreslået mentolforbud ikke giver pålidelige beviser for den faktiske virkning af et forbud.

- Umiddelbart efter EU's mentolforbud fortsatte 12 % af mentolrygerne med at købe mentolcigaretter – formentlig ved at købe ulovlige mentolcigaretter. Dette tal steg til 15 % cirka seks måneder senere og var 14 % 1 år efter forbuddet.

Professor Klick konkluderer, at "overordnet set giver disse resultater omfattende beviser for, at EU's mentolcigaretforbud ikke har nået sit mål om at reducere rygning generelt eller specifikt blandt mentolrygere, og der er beviser for, at en kontraproduktiv effekt af EU's mentolforbud fører til en stigning i daglig rygning blandt rygere i EU-landene." (oversat citat)

For at kalibrere sine undersøgelsesresultater undersøger professor Klick også Nielsen-detailsalgsdata fra de samme markeder (undtagen Finland, hvor Nielsen-salgsdata ikke er tilgængelige). Analysen af salgsdataene bekræfter undersøgelsesresultaterne, og professor Klick konkluderer, at "ingen af modellerne, der analyserer Nielsen-detailsalgsdataene, genererer et statistisk signifikant estimat af effekten af EU's mentolforbud... Følgelig er der ingen beviser for, at EU's mentolforbud har reduceret rygning." (oversat citat)

Professor Klicks detailsalgsresultater er i overensstemmelse med arbejde af Liber et al (2022), som ikke fandt nogen væsentlig ændring i salget af cigaretter i Polen, der kan tilskrives mentolforbuddet. Denne undersøgelse, som blev medfinansieret af det amerikanske FDA, analyserede virkningen af EU's mentolforbud i Polen, forfatterne fandt, at der var "ingen væsentlig ændring i salget af cigaretter i Polen, som kan tilskrives mentolforbuddet", og at "[salget] af mentolcigaretter faldt med mindst 97 % efter forbuddet mod mentolcigaretter og almindeligt cigaretsalg erstattede dem." (oversat citat). Baseret på disse resultater bemærker forfatterne, at "de beviser fra Polen indikerer, at et forbud mod mentolcigaret i sig selv ikke kan forårsage et betydeligt fald i cigaretsalget", og at "[andre] jurisdiktioner, der overvejer forbud mod mentolcigaret, kan ønske at gå forsigtigt frem for at maksimere politikens effektivitet" (oversat citat).

En undersøgelse af Carpenter og Nguyen (2021), som evaluerede de canadiske provinsielle mentolforbud, fandt heller ingen beviser for, at de var effektive til at hjælpe rygere med at holde op med at ryge. Forfatterne fandt, at de provinsielle mentolforbud øgede ikke-mentol cigaretrygning markant blandt unge, hvilket resulterede i ingen samlet nettoændring i unges rygeprævalens. De fandt også beviser for unddragelse, hvor de provinsielle mentolforbud flyttede rygeres cigaretkøb væk fra dagligvarebutikker og tankstationer til First Nations reservater (hvor mentolforbuddene ikke gælder).

Et forbud mod mentol kan også stimulere den ulovlige handel ved at skabe et marked for produkter, som voksne rygere foretrækker. Dette understreges af beviser for, at forbuddet mod mentolcigaretter i EU undergraves af den ulovlige handel, hvor en undersøgelse viser, at 14 % af de adspurgte i undersøgelsen fortsatte med at købe mentol ulovligt; og beviser på rygere, der forsøger

at lave deres egne mentoler, hvor nogle laver videoer og onlinefora for at dele tips om at lave hjemmelavede mentoler.

Svar: Først og fremmest skal det bemærkes, at Naalakkersuisut ikke kan undlade at regulere et område, fordi reguleringen kan medføre en risiko for, at nogle personer vil begå ulovligheder for at fastholde den eksisterende praksis.

Mentol er et smagsstof, der reducerer den hårde smag af tobak, som kan appellere til personer, som finder tobakssmag utiltrækkende, og derfor vurderes et forbud hensigtsmæssigt og nødvendigt. Samtidig skal det også ses i samspil med bestemmelsen i forslaget, der medfører et generelt forbud mod smagstilsætningsstoffer og emissioner, hvorved en forsat adgang til mentolcigaretter vil kunne appellere til disse personer som et alternativt nikotinprodukt, og som derfor vil modvirke forslagets hensigt om at mindske forbruget af tobaksprodukter.

Forslaget om et detailudstillingsforbud for tobaksvarer på salgsstedet ("RDB") er uberettiget

Det foreslås i lovforslaget at begrænse synligheden af tobaksvarer på salgsstedet. Det er en praksis, der er indført i en række europæiske lande, herunder Danmark. Dette har dog vist sig ikke at have nogen målbar effekt i forhold til at reducere rygning, hvorfor det må ses som en unødigt belastning for salgsstederne. Da forslaget ikke kan forventes at have nogen betydning for børn og unges adgang til cigaretter, er det ikke effektivt. BAT mener derfor, at dette forslag bør fjernes under et revideret lovforslag.

Data fra lande, der har implementeret RDB'er, understøtter eller fastslår ikke effektiviteten af sådanne forbud. Specifikt, hvor visningsforbud er blevet implementeret, har de ikke haft succes med at producere reduktioner i niveauet af rygning blandt unge mennesker eller i befolkningen generelt. For eksempel:

- En analyse fra 2017 af virkningen af RDB'er i supermarkeder i England fandt, at "mens forbud mod PoS [Point of Sale] tobaksudstillinger i store butikker i England reducerede andelen af unge, der rapporterede eksponering for udstillingerne i store og små butikker, resulterede deres fjernelse ikke i en signifikant reduktion i rygeadfærd blandt unge." (oversat)
- En analyse fra 2013 af RDB'er i Canada fandt på samme måde ingen støtte for, at RDB'er har nogen væsentlig indflydelse på rygedeltagelse, stopforsøg eller intentioner om at holde op med at ryge. Tværtimod understreger forfatterne af rapporten, at undersøgelsesresultaterne går imod teorien om RDB'er, som antyder et øjeblikkeligt brud på adfærd for en stor klasse af rygere, og derved fremhæver ineffektiviteten af en RDB. (oversat)

- En gennemgang af rygeprævalensen før og efter implementeringen af udstillingsforbuddet i Irland viste, at forbuddet ikke havde nogen indvirkning på teenagers rygeprævalens (“[i]alt rapporterede 10 % af teenagere, at de var gældende regulære rygere før-lovgivning ... at efter lovgivningen rapporterede 10,5 % af teenagere at være nuværende almindelige rygere... ”). Tilsvarende fandt forskerne, at med hensyn til voksne “ forårsagede implementeringen af lovgivningen ingen øjeblikkelig væsentlig ændring i rygeprævalensen”. (oversat)
- Undersøgelse af data fra Island efter dets forbud mod udstilling i detailhandlen i 2001 viser også, at udstillingsforbud ikke er effektive til at reducere antallet af rygninger. En rapport fra Europe Economics i 2009, som blev anmodet af JTI, fandt, at " der er intet statistisk grundlag for at tro, at visningsforbuddet har påvirket udbredelsestendenser eller forbrugstendenser i Island. Derudover er der intet grundlag for at tro, at udstillingsforbuddet har påvirket den nuværende rygeprævalens blandt befolkningen generelt eller i aldersgruppen 15-19 år .” (oversat)

En RDB ville også have en uforholdsmæssig stor indvirkning på små detailhandlere. Hvis den foreslåede RDB blev implementeret, ville små detailhandlere være mindre tilbøjelige til at kunne afholde omkostningerne ved overholdelse, der er forbundet med ombygning af deres butikker. Små detailhandlere vil også have større sandsynlighed for at miste salg til større butikker, da visning af produkter er med til at modvirke den forkerte antagelse om, at større butikker har et større udvalg af produkter til rådighed. I betragtning af de små butikkers økonomiske afhængighed af rygeres "kurve"-køb (salg af andre varer, der rutinemæssigt købes af kunder i små butikker og kiosker, når de køber tobaksvarer, såsom brød, mælk, chokolade osv.), er mindre butikker særligt sårbare over for ethvert tab af tobakssalg til større butikker.

Kort sagt er der ingen pålidelige eksperimentelle data, undersøgelsesdata eller data om rygeadfærd til at konkludere, at RDB'er er effektive til at reducere rygeprævalensen, og at en RDB ville være effektiv til at reducere rygeprævalensen i Grønland.

Svar: Synlighed skaber opmærksomhed, opmærksomhed skaber interesse, og interesse skaber salg, dette er en af grundpillerne i flere markedsføringsstrategier, der har givet sig til udtryk i hel gren af forbrugeradfærdsteorier. Ved at skjule tobaksprodukter mindskes den impulsive købsadfærd, især blandt unge, som ofte træffer beslutninger baseret på visuelle stimuli. Personer, der forsøger at stoppe med at ryge, kan finde det lettere at holde sig fra tobak, når de ikke konstant mindes om produkterne i butikkerne. At gøre tobaksprodukter mindre synlige kan bidrage til at ændre den sociale norm omkring rygning, hvilket kan føre til en generel reduktion af rygere i befolkningen. Desuden mindskes risikoen for, at børn og unge eksponeres for tobaksreklamer og -produkter, hvilket kan udsætte deres debut med rygning eller forhindre, at de begynder at ryge.

Naalakkersuisut forventer ikke, at denne del af forslaget vil give større kortsigtede ændringer i rygernes købsmønster, og forslaget skal derimod ses som et led i en mere langsigtet strategi med en forventet gradvis positiv konsekvens.

Forslagene er ulovlige.

Forslagene vil være i strid med principper i dansk og EU's europæiske menneskerettighedskonvention ("EMRK") lovgivning. Det drejer sig blandt andet om, at forslagene vil krænke forbrugernes personlige valg og ret til sundhed, samt retten til fri og lige adgang til handel og tobaksproducenters ejendomsret, herunder varemærkerettigheder, som beskyttet af Danmarks Grundlov og EMRK. Mens regeringer kan begrænse ovennævnte rettigheder på grund af beskyttelse af folkesundheden, skal enhver foranstaltning være i overensstemmelse med en strengt anvendt proportionalitetstest. Men da beviserne viser, at forslagene sandsynligvis vil underminere folkesundheden snarere end at forbedre den, er der intet grundlag – og bestemt ikke noget forholdsmæssigt grundlag – til at retfærdiggøre forslagene.

Forbuddet mod brug af mentol ville resultere i et fuldstændigt tab af en vis del af tobaksproducenternes forretning uden nogen påviselig fordel for folkesundheden. Det vil også forhindre voksne forbrugeres valg, fordreje konkurrencen på markedet og tilskynde til ulovlig handel.

En RDB overtræder også forfatningsret, national og international ret, herunder grundlæggende rettigheder til ytringsfrihed og retten til at konkurrere ud over IP-rettigheder.

Svar: Naalakkersuisut kan ikke genkende en sådan påstand om, at forslaget er ulovligt. Som det også er nævnt flere steder i høringsvaret, er der ingen af de foreslåede nye ændringer af lovgivningen, som ikke har været afprøvet i andre lande, og endvidere er man ikke bekendt med domstolsafgørelser eller lignende, der har medført domme, der understøtter påstanden om, at disse lovgivningsmæssige tiltag er ulovlige.

Forslagene vil være i strid med Grønlands internationale forpligtelser.

Forslagene vil krænke internationale forpligtelser i henhold til WTO's aftaler, herunder aftalen om tekniske handelshindringer og den almindelige overenskomst om told og handel.

Svar: At foretage reguleringer af udvalgte afgrænsede områder med henblik på at beskytte befolkningens helbred er ikke i strid med Grønlands internationale forpligtelser i henhold til f.eks. WTO-aftaler.

Der er en række alternative muligheder.

Der er en række alternative evidensbaserede muligheder, som er forholdsmæssige, effektive, brugbare og kan nå folkesundhedsmål. Disse omfatter:

- Implementering af en lovgivningsramme for RRP'er, der sikrer, at disse produkter opfylder passende kriterier med hensyn til kvalitet og sikkerhed og ikke markedsføres til unge, mens de forbliver tilgængelige for voksne rygere;

Svar: Dette er ikke indarbejdet, og der henvises til besvarelsen af afsnittet vedr. RRP ovenfor.

- Forbud mod smag af tobaksprodukter, der er unikt markedsført til unge. En sådan foranstaltning vil målrettes produkter med smag, der faktisk markedsføres til unge, og ikke traditionelle smagsstoffer som mentol, der ryges af voksne forbrugere;

Svar: Dette er ikke indarbejdet, der henvises til besvarelsen af afsnittet om mentolcigaretter ovenfor.

- Implementering af mere målrettede ungdomsuddannelsesprogrammer;

Svar: Der arbejdes på at etablere rygestopstilbud.

- Håndhævelse af eksisterende love, der forbyder detailhandlere at sælge til mindreårige og/eller implementering af yderligere aldersbekræftelsesforanstaltninger; og

Svar: Giver ikke anledning til ændring af eksisterende aldersbekræftelsesforanstaltninger.

- Effektiv håndhævelse af et forbud mod "proxykøb" af tobak af voksne til mindreårige.

Svar: Dette er ikke indarbejdet. Den gældende lovgivning vurderes at give de nødvendige rammer til at sikre håndhævelse af proxykøb.

Det illegale marked

Lovforslagets forbud mod alle andre nikotinprodukter end tobaksvarer vil med stor sandsynlighed resultere i et massivt voksende illegalt marked, hvor de forbudte produkter sælges uden officiel kontrol og overholdelse af lovgivningen.

Et voksende illegalt marked er en stor udfordring af flere årsager:

- Først og fremmest giver det illegale marked børn og mindreårige ubegrænset adgang til nikotin og tobaksvarer. Børn og mindreåriges adgang til nikotin og tobaksvarer kan i vid udstrækning kontrolleres gennem effektiv håndhævelse af de eksisterende regler i det strukturerede salgsmiljø på det lovlige marked. Faktisk, i Australien, hvor e-cigaretter er forbudt uden recept, viser regeringsdata, at den nuværende brug af e-cigaretter blandt personer i alderen 14 og derover næsten tredobledes mellem 2019 (2,5 %) og 2022-2023 (7,0 %), og det er firedoblet blandt personer i alderen 18-24 år (fra 5,3 % til 21 %) og mere end femdoblet blandt personer i alderen 14-17 år (fra 1,8 % til 9,7 %). Det må konkluderes, at det strider mod hensigten med lovgivningen at give børn og unge ubegrænset adgang til nikotin og tobaksvarer i fremtiden.
- Etableringen af et ulovligt marked for nikotin- og tobaksvarer vil også potentielt udsætte forbrugerne for produkter af lavere kvalitet. På det illegale marked er der ikke styr på produkternes indhold eller kvalitet, og derfor risikerer forbrugerne at købe produkter, der indeholder en række stoffer, som ikke er oplyst på emballagen og også sælges i miljøer, hvor forbrugeren derved er udsat for langt mere skadelige illegale produkter som euforiserende stoffer.

Implementeringstid

Lovforslaget giver mulighed for en komprimeret lovgivningsmæssig behandlingsproces og en efterfølgende meget kort implementeringsperiode. Dette giver anledning til en række bekymringer.

Først og fremmest er det et meget vidtgående lovforslag, som burde kræve en lang og grundig lovgivningsproces for at sikre, at alle afledte konsekvenser af et forbud mod alle andre tobaks- og nikotinprodukter end klassiske røgtobaksvarer er grundigt afdækket.

Herudover er det afgørende at understrege, at den foreslåede ikrafttrædelsesperiode for salgsforbuddet i punkt 2 ikke giver den lovlige industri tilstrækkelig tid til at tilpasse sig den nye regulering. BAT skal omstrukturere en global produktions- og forsyningskæde, som kræver mindst 12 måneders implementeringstid efter den endelige vedtagelse af lovforslaget. I den forbindelse er det også vigtigt at understrege, at vi ikke kan påbegynde en omlægning af vores produktionslinje, før lovgivningen er endeligt vedtaget.

Det skal samtidig understreges, at der i implementeringsperioden bør tages hensyn til Grønlands særlige geografiske og infrastrukturelle situation, hvilket i det nuværende lovforslag gør det umuligt rettidigt at overholde reglerne på hylderne omkring Grønland.

Hvis der ikke gives den nødvendige implementeringstid, risikerer man at flytte forbrugerne af den lovlige branches produkter til det illegale marked, med vidtrækkende konsekvenser, som beskrevet tidligere i dette svar.

Svar: Der er politisk ønske om at reguleringen skal sættes i kraft snarest muligt efter forventelig politisk vedtagelse af forslaget, dette af hensyn til at opnå de positive sundhedsmæssige konsekvenser hurtigst muligt. Det vurderes endvidere ikke relevant at medtage overvejelser om væsentlige udsættelser af forslaget som følge af produktions- og forsyningskæder, da der så vidt vides ikke eksisterer producenter af de berørte produkter i Grønland.

Der bør foretages en ordentlig reguleringsmæssig konsekvensanalyse, før man går videre med forslagene.

Indførelsen af effektiv og evidensbaseret regulering, der opfylder folkesundhedsmålsætninger og respekterer Grønlands retlige rammer og internationale forpligtelser, er central for udviklingen af evidensbaseret, gennemsigtig og effektiv regulering. Naalakkersuisut har ikke foretaget en ordentlig objektiv evidensbaseret regulatorisk konsekvensvurdering eller undersøgelser for at vurdere, om forslagene er lovlige, nødvendige og ville være effektive i Grønland, og om de er proportionale. Manglen på en ordentlig evidensbaseret lovgivningsmæssig konsekvensanalyse betyder, at Naalakkersuisut ikke kan granske forslagene i lovforslaget ordentligt.

Af ovenstående grunde er BAT Danmark stærkt imod forslagene.

Vi opfordrer kraftigt Naalakkersuisut til at overveje vores bemærkninger til lovforslaget og benytter gerne enhver given mulighed for at arbejde videre med Naalakkersuisut om dette.

Grønlands Erhverv

Grønlands Erhverv har [udarbejdet sit høringssvar] i samarbejde med Brancheudvalget for engros og detail bestående af Brugsen, Arctic Import og Pisiffik, derudover har Pilersuisoq også tilsluttet sig nærværende høringssvar.

Der bakkes op om størstedelen af indholdet i Forslag til Inatsisartutlov om tobak og tobakserstatninger, men der er bekymring i forhold til forbud mod salg af snus i butikkerne.

Potentielt kan et forbud føre til et ureguleret sort marked for produkterne. Dette kan medføre uønskede konsekvenser, herunder fortsatte mulige sundhedsrisici og vanskeligheder med at kontrollere salget samt priserne på snus mv.

Det er branchens opfattelse, at et reguleret marked kan være en mere hensigtsmæssig tilgang til at håndtere denne problemstilling.

Det er vigtigt at understrege, at et reguleret marked bør udformes med henblik på at sikre folkesundheden og minimere de negative konsekvenser af snusbrug. Dette kan omfatte en effektiv

overvågning af salget, informationskampagner om sundhedsrisici ved snusbrug og foranstaltninger til at begrænse adgangen for mindreårige.

Vi opfordrer derfor til, at der foretages en grundig analyse af både fordele og ulemper ved en eventuel regulering af markedet for snus, og at der inddrages relevante interessenter i denne proces.

Grønlands Erhverv og/eller brancheudvalgsmedlemmerne sidder meget gerne med i et råd, som arbejder for, hvordan både detail- og restaurationsbranchen kan understøtte oplysningskampagner mere aktivt. Vi tror på, at oplysning og forebyggende indsats er vejen frem.

Svar: Grønland er ikke foregangsland for regulering af dette område og trækker derfor på allerede eksisterende erfaringer og trends blandt de nordiske lande og EU lande. Salg og markedsføring af snus er allerede gjort ulovligt i hele EU med undtagelse af Sverige, hvor dette bl.a. hviler på forskning. Som nævnt i flere af de ovenstående besvarelser af høringsvar, er der forskning, der klart dokumenterer, at nikotinprodukter har negative sundhedsmæssige konsekvenser. Vores land har et exceptionelt højt forbrug af nikotinprodukter, og ønsker vi at nedbringe forbruget og beskytte borgernes helbred inden for en overskuelig tidsramme, kræver dette en direkte tilgang hvorfor nærværende forslag indfører en række konkrete forbud, herunder mod snus. Regulering af denne karakter kan medføre en risiko for et sort marked på området, men dette må håndteres i de eksisterende rammer af de relevante myndigheder. En risiko for et sort marked må ikke afholde Naalakkersuisut eller Inatsisartut fra at træffe beslutning om at regulere et område, der medfører negative konsekvenser for de berørte borgere.

Politiet i Grønland

Såfremt der ønskes adgang til værdikonfiskation, skal Grønlands Politi foreslå, at lovudkastets § 21, stk. 2, udgår, og at der i stedet gives adgang til både bøde og konfiskation i § 21, stk. 1, som vil kunne formuleres som "Der kan idømmes foranstaltninger i form af bøde og konfiskation efter reglerne i kriminallov for Grønland for den, der [...]"

Svar: Der er indarbejdet en formulering, som er godkendt ved lovteknisk kontrol.

Grønlands Politi opfordrer til, at det i lovgivningen eller handleplanen tydeliggøres, hvilke støtteforanstaltninger, der (skal) tilbydes borgere, som ønsker at blive røgfri, herunder også hvilke(n) myndighed(er), der er ansvarlig(e) for disse tilbud.

Svar: Der arbejdes på, at der bliver udbudt et rygeafvænningsstilbud samt en ressortmæssig forankring af dette tiltag.

Ligeledes kan det overvejes, hvorvidt lovforslagets kapitel 4 bør formuleres således, at det som udgangspunkt ikke er tilladt at ryge på offentlige arbejdspladser, medmindre arbejdspladsen aktivt ønsker at tillade rygning i arbejdstiden.

Svar: Dette forslag er ikke indarbejdet, da der ønskes ensartede regler på området.

Endelig skal Grønlands Politi bemærke, at lovforslagets § 13, stk. 3, vil forudsætte en forhandling med Justitsministeriet herom, idet Naalakkersuisut ikke uden forudgående forhandling kan pålægge statslige myndigheder ansvar og opgaver, ligesom Naalakkersuisut ikke uden forudgående forhandling vil kunne påtage sig kompetence til at regulere kriminalforsorgens og politiets lokaliteter nærmere. Det foreslås i stedet, at bestemmelsen formuleres således, at § 13 ikke finder anvendelse for politiets detentioner og kriminalforsorgens anstalter eller lignende.

Svar: Indarbejdet. Bestemmelsen i bemærkningerne fastholdes dog, for at beholde hjemlen til Selvstyrets bekendtgørelse nr. 15 af 29. september 2010 om indendørs rygning for afsonere og tilbageholdte i politiets detentioner, anstaltsanbragte og skærmede psykisk syge patienter under indlæggelse på sygehuse.

Kommuneqarfik Sermersooq

Forebyggelsesudvalget:

Forebyggelsesudvalget i Nuuk støtter op om forbuddet mod indførsel og salg af snus, nikotinposer og e-cigaretter, som fremgår af § 2 i lovforslaget. Dette særligt med henblik på at bremse den udvikling, vi ser i brugen af snus hos børn og unge.

Brug af nikotinposer kan give skader i mundhulen hos børn og unge, og derudover peger undersøgelser på, at nikotin skader den kognitive funktion hos børn og unge og øger risikoen for opmærksomhedsforstyrrelser og angst.

Nærværende høringssvar fremsendes med forhåbning om at understøtte en vedtagelse af lovforslaget.

Svar: Naalakkersuisut takker for høringssvaret og bemærker, at høringssvaret ikke giver anledning til ændring af forslaget.

Forvaltning for Børn og Skole:

Forvaltning for Børn og Skole i Kommuneqarfik Sermersooq takker for muligheden for at afgive høringssvar vedrørende forslaget til Inatsisartutlov om tobaksvarer og tobakserstatninger. Vi vil også gerne udtrykke vores taknemmelighed for at have deltaget i den tidlige dialog, der gik forud

for udformningen af lovforslaget. Det er tydeligt, at der er blevet lyttet til de input, der kom frem i den tidlige dialog med politi, sundhedsvæsen, kommuner og erhvervsliv.

Vi anerkender og støtter det overordnede mål med lovforslaget om at styrke den strukturelle forebyggelse på rygeområdet og indføre nødvendige restriktioner vedrørende indførsel og salg af tobaksvarer.

Forvaltning for Børn og Skole bakker særligt op om de forbud, der fremgår af § 2, herunder forbuddet mod salg af snus, nikotinposer og E-cigaretter.

De seneste år har Kommuneqarfik Sermersooq oplevet udfordringer med brugen af snus og nikotinposer blandt børn og unge. Ifølge data fra skolebørns undersøgelsen (HBSC) i 2022 har 20% af eleverne i 7.-8. Klasse og 37% af eleverne i 9.-10. klasse brugt snus inden for de sidste 30 dage. Samtidig er antallet af daglige rygere blandt eleverne ikke faldet; i 2018 røg 26% af eleverne i 9.-10. klasse dagligt, mens tallet i 2022 var steget til 31%.

I Kommuneqarfik Sermersooq arbejder vi målrettet på at reducere disse tal gennem forskellige indsatser for rusmiddelforebyggelse og forebyggelse af rygestart blandt børn og unge i skoler, klubber og fritidstilbud. Som kommune kan vi påvirke rammer, normer og adfærd i de kommunale institutioner, men vi har også brug for et stærkt fokus på strukturel forebyggelse i andre områder, hvor børn og unge færdes, såsom i det offentlige rum.

Derfor finder Forvaltning for Børn og Skole det positivt, at lovforslaget indeholder bestemmelser, der beskytter børn og unge. Det fremgår af § 7, at børn under 18 år ikke må beskæftige sig med salg af tobaksvarer, og af § 12, at tobaksvarer ikke må være synlige for kunderne. Vi anerkender og støtter, at børn og unge er den primære målgruppe for lovforslaget, men forskning viser, at antallet af voksne rygere også påvirker, hvor mange unge der begynder at ryge. Det er derfor vigtigt at fokusere på rygestop generelt, ikke kun på de unge. Der kunne med fordel være et øget fokus på restriktioner i forhold til salg af cigaretter, herunder krav om tilladelse til salg af tobaksvarer, hvilket ikke er medtaget i det nuværende lovforslag.

I forbindelse med § 20, stk. 4, hvor arbejdsgivere pålægges at henvise til rygestopkurser, vil vi påpege, at der aktuelt ikke findes sådanne kurser i regi af Paarisa, Allorfik eller sundhedsvæsenet, som arbejdsgivere kan henvise til. Det er essentielt, at forudsætningerne for at gennemføre rygestopkurser er til stede, og at kommunerne understøttes i dette arbejde. Hvis opgaven alene skal løses i kommunerne, bør der afsættes midler og ressourcer til dette formål.

Svar: Der arbejdes på at oprette et rygestopkursus, hvilket er beskrevet i de almindelige bemærkninger under økonomiske konsekvenser (3.2). Krav om tilladelse til salg af tobaksvarer er blevet drøftet med ledelsessekretariatet, der behandler tilladelser til alkoholbevillinger. Ledelsessekretariatet vurderer, at der ikke er ressourcer til behandling.

Qeqqata Kommunia

Udvalg for Uddannelse:

I Qeqqata Kommunia har vi et kendskab til, at flere og flere unge desværre er begyndt at bruge snus i deres hverdag. Hvis forbuddet mod snus effektueres, er bekymringen, at de unge erstatter snus med rygning, hvilket er mere synligt for befolkningen. Hvorfor Qeqqata Kommunia ikke støtter op om lovforslaget, men at man fokuserer på at forebygge snus og rygning både i skolerne og blandt befolkningen. Der skal derfor afsættes midler til at få flere rygestopsinstruktør for at forebygge brugen af snus og tobak.

Svar: Indarbejdet i de specielle bemærkninger under økonomiske konsekvenser (3.2), at der arbejdes på at etablere et rygestopstilbud.

Befolkningen har brug for flere og kontinuerlige oplysninger om, hvor farligt rygning og snus er, og hvordan rygning og snus påvirker éns livsstil, når det kommer til familie, økonomi og sundhed.

Svar: Naalakkersuisut vil arbejde på at sikre mere borgerrettet information om produkter med et indhold af nikotin.

Departementet for Erhverv, Handel, Råstoffer, Justitsområdet og Ligestilling

Tilslutter sig forslaget.

Allorfik

Tilslutter sig forslaget

Allorfik ser lovgivningsforslaget som både modigt og nødvendigt. Specielt lovgivningens stramning i forhold til forbud mod nikotinholdige produkter som snus og e-cigaretter er vigtigt, da disse ofte farvestrålende og velduftende produkter har et uhyggeligt højt indhold af nikotin, og fordi disse produkter specielt bruges af børn og unge.

Vi ved, at der er betydelige intergenerationelle traumer i befolkningen i Grønland i forhold til vestlige land i f.eks. Norden. Tendens til at videregive traumer øges via omsorgssvigt af børn og unge, og sandsynligheden for traumer øges via forbruget af alkohol og andre rusmidler. Dette gør fokus på afhængighed også af tobak til en vigtig samfunds-opgave. Den først udviklede afhængighed er ofte af tobaksprodukter, og at udvikle en type afhængighed kan disponere for udviklingen af andre afhængigheder.

Lovgivningen bør dog jævnfør ovennævnte, suppleres med:

- en decideret forbud mod import af tobak og tobakserstatninger i f.eks. 2050, som der f.eks. er i flere andre lande.
- at grænsen for, hvornår unge må købe tobaksprodukter sættes op til 21 år.
- at der sker en skærpelse af sanktioner for at overtræde forbud for salg af tobaksprodukter til mindreårige og for videresalg eller videregivelse af tobaksprodukter til mindreårige eller helst under 21-årige.

Baggrunden for vores støtte til de tiltag, der allerede er med i lovforslaget, er:

- Tobaksafhængige har en betydelig overdødelighed af specielt lungekræft, hjertekar sygdom og kronisk lungesygdom, hvorfor rygere lever både kortere og med flere år med kroniske sygdomme end ikke-rygere.
- De nyere tobaksprodukter og tobakserstatningsprodukter synes at give samme risiko for hjerte-kar sygdom som rygning.
- At det er vist, at brug af nikotinprodukter kan skade hjernefunktioner hos børn og unge, da hjernen først er udviklet fuldt i 25-års alderen.
- Der er et svimlende højt niveau børn og unge, der bruger tobaksprodukter, og børn og unge har i høj grad taget både snus og e-cigaretter til sig.
- HBSC- undersøgelsen i 2022 viste, at 62 % af 16 årige (elever i 10. klasse) havde brugt snus eller røget mindst en gang inden for den sidste måned.
- I HBSC undersøgelsen i 2024 er andelen af unge i 10 klasse, der har røget mindst en gang i den sidste måned 47%, mens 48% har brugt snus, og 25 % har brugt e-cigaretter. I alt 64 % af 10. klasses elever har brugt mindst et nikotinprodukt i løbet af den sidste måned. Tallene tyder som for 2022 på, at snus og e-cigaretter for mange er produkter, der øger de unges samlede nikotinformbrug.

Svar: Naalakkersuisut er ikke afvisende for de fremsatte indstillinger, men både før og i forbindelse med høringsprocessen har det fremgået tydeligt, at der er mange modstående interesser på området, og Naalakkersuisut ønsker at foretage de mest nødvendige tilpasninger af lovgivningen, og lade mere indgribende tiltag blive drøftet og muligvis fremsat ved supplerende ændringsforslag på senere samlinger i Inatsisartut efter behørig afvejning af sådanne forslags konsekvenser. Ved f.eks. at stille krav om fuldstændig udfasning af tobaksprodukter og ændre aldersgrænser øges risikoen ligeledes for, at forslaget hverken nyder befolkningens opbakning eller kan vedtages ved behandling i Inatsisartut, og derfor findes et mere balanceret forslag hensigtsmæssigt på nuværende tidspunkt.